Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 215 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Rugsėjo (Sept.) 11, 1935 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXV, Dienraščio XVII

KRISLAI

Smetonos Paveikslas
—Viešvilės Upėn!
Rastenis Pasirodė.
Didelė Byla Lietuvoj.
Barbusse Palaidojus.
Rašo **R. M.**

Bal. 27 d., Viešvilės kaime, Pagėgių apskr., Klaipėdos krašte, trys vaikinai, Mačaitis, Šimelpfennigas ir Švedaitis, nuėjo į mokyklą, kur buvo pakabintas Smetonos abrozdas, jį paėmė ir įmetė Viešvilės upėn. Del šito įvykio smetoniškas teismas du iš jų nusmerkė pusantriem metam kalėti, o vieną—devynius mėnesius.

Matomai, fašistų teismas jų žygį aiškina "priešvalstybiniu aktu, kenkiančiu Lietuvos laisvei." Ištikrųjų, tai nieko panašaus. Kova prieš Smetoną, reiškia kovą už Lietuvos laisvę.

Savu laiku Gabrys-Paršaitis Smetonos biustą sudaužė į šmotelius, tačiaus jam niekas neprimetė priešvalstybiškumo.

Na, tai advokatas Rastenis gavo progos parodyti savo laikraštinius gabumus: jis redagavo "Dirvą," kuomet Karpius kongresinėjo Kaune. Nepaisant, kaip mes prastai manytum apie Karpių, kaipo laikraštininką ir literatą, jis buvo genijus, palyginti su p. Rasteniu. Pastarasis daug kartų buvo geresnis dainininkas (kadaise jis traukdavo duetus So. Bostone), negu redaktorius.

"Prieš Karą ir Fašizmą"—tokiu antgalviu išėjo brošiūrabuletinas, talpinąs Visuotino Lietuvių Suvažiavimo veiklą ir nutarimus. Nors dalykas truputėlį pavėluotas išleisti, vienok jis savo vertės nenustoja. Reikalinga todel jis platinti lietuviuos darbininkuos. Kaina tiktai 10c. už kopiją.

Duokit užsakymus *L. Jonikiui*, NLVK sekretoriui, 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.

RUNA praneša, kad greitu laiku karinomenės teismas teis Lietuvoje labai daug darbininkų, kaltinamų komunizme. Žinių agentūra sako: 80 *teisiamų asmenų bus iš Utėnos apskričio*, 10—*Jonavos-Ukmergės apskričio*, 18-*ka*—*iš Kretingos apskričio.*

Vadinasi, virš 100 asmenų laukia teismo. Šitie asmenys, matomai, buvo suareštuoti "normaliu laiku." Gi sukilėliai-valstiečiai, kurie nesenai buvo išstoję prieš Smetonos režimą keliuose apskričiuos, bus teisiami savu laiku.

Be šitų, Smetonos žvalgyba kasdien areštuoja po kelis asmenis ir kiša juos į kalėjimus. Iki šiol Lietuvos kalėjimuose nusmerktųjų politinių priešfašistinių kalinių buvo virš 500. Greit tas skaičius padvigubės.

Taigi, šis faktas deda ant mūsų juo didesnę pareigą: *kovoti už Lietuvos antifašistinių kalinių laisvę.* Remkim Lietuvos laisvės ir darbo žmonių reikalų gynėjus!

Magdeburgo miesto (Vokietijoj) gatvekariai vežioja sekančio turinio iškabas: "Čionai žydai nepageidaujami." O Lubeck mieste prie rotušės išstatyta sekanti iškaba: "Saugokitės žydų ir kišenvagių."

Šitaip darbininkų klasės mėsinėtojai ir budeliai tyčiojasi iš tautinės mažumos. Argi neteisingai teisėjas Brodskis andai pavadino fašistų vėliavą (swastiką) piratiška?

Tai Barbusse jau palaidotas. Jo fiziniai likučiai palaidoti *Pere Lachaise* kapinyne, Paryžiuje, dalyvaujant tūkstančiam darbo žmonių ir atstovam pasaulio proletariato revoliucinių organizacijų.

Bet Barbusses siela pasiliko. Pasiliko jo raštai, jo mokymai. Jo darbai *nemirs.* Daug ir lietuvių darbininkų džiaugiasi tuo faktu, kad jiems teko skaityti "Ugnyje"—tą apysaką, kuri padarė Barbusse didėliu ir garsiu.

Tai, beje, priklauso didelis kreditas ALDLD, išleidusiai tą veikalą, o d. V. Taurui už gerą vertimą.

Pernai, išleistuvių arbatėlėje, Anglijos darb. vadui Tamui Mann, kur dalyvavo ir Barbusse, šitų žodžių rašytojas įteikė jam "Ugnyje" lietuvių kalboj. Jis labai džiaugėsi tuo ir išsivežė knygą Francijon.

Mirė Senatorius Huey Long, Peršautas Louisianos Diktatorius

BATON ROUGE, La. — Vakar iš ryto numirė Jungtinių Valstijų senatorius Huey Long, kurį peršovė daktaras Carl A. Weiss.

Long'ui buvo padaryta penki kitų kraujo įleidimai; jį išgelbėt darbavosi 17 geriausių gydytojų, bet viskas veltui.

Kodel Weiss jį nušovė, dar ir po šiai dienai nėra žinoma. Pats Weiss buvo iš Longo sargų kulkasvaidžio ant vietos nudėtas. Į jo kūną suvaryta 41 kulka.

Huey Long buvo fašistinis demagogas ir tikras Louisiana valstijos diktatorius. Kunigas Coughlin, kitas fašizmo rengėjas, buvo vienas iš artimiausių Longo draugų.

Po senatoriaus Longo pašovimui tuojaus tapo sutraukta pulkai milicijos į Baton Rouge ir įvesta faktinas karo stovis.

Be kitų, ir prezidentas Rooseveltas išreiškė apgailestavimą del Longo nužudymo, pavadindamas tokį darbą neamerikonišku. Bet Rooseveltas niekada nėra taip pasmerkęs streikierių šaudymą.

NEW ORLEANS, La., Komunistų Partijos distrikto organizatorius pasmerkė tokius teroro veiksmus, kaip Longo nužudymas, bet pareiškė, jog Komunistų Partija kaip masiniai kovojo, taip ir kovos už sugrąžinimą demokratinių teisių, kurias Long buvo panaikinęs po priedanga tokių monijančių obalsių, kaip "valstijos teisės" ir "lygus turtų padalinimas."

Long, gimęs 1893 m., paėjo iš farmerių šeimynos.

Sovietų Mokslininkai Surado dar Tris Salas

MASKVA.—Sovietų mokslininkai su ledlaužiu "Sadko," vadovaujami profesoriaus Ušakovo, surado dar tris naujas salas tarp šiaures ledynų, už pusdevinto laipsnio nuo žiemių poliaus. Taigi sovietiniai tyrinėtojai atidengė jau keturias salas, apie kurių buvimą pasaulis iki šiol nieko nežinojo.

KOMUNISTAI ŠAUKIA SOCIALISTŲ IR DEŠINIŲ UNIJŲ INTERNACIONALUS SUVIENYTON KOVON PRIEŠ KARĄ

Nepraleist Italijai Amunicijos, Uždaryt Suezo Kanalą Mussolinio Laivam, Reikalaut Ginklų Ethiopijai

PARYŽIUS. — Francijos Komunistų Partija rugs. 8 d. atsišaukė į bendrą konferenciją Antrojo (Socialistų) Internacionalo ir Amsterdamo Darbo Unijų (dešiniųjų) Internacionalo Pildančiųjų Komitetų, kurie dabar posėdžiauja Genevoj, Šveicarijoj. Francijos komunistai kviečia juos išvien veikti prieš Italijos karą, kuris ruošiamas prieš Ethiopijos liaudį. Francijos Kompartija tame savo atsišaukime, be kitko, sako:

"Anglijos Darbo Partijos delegatų dalyvavimas Tarptautinėj Konferencijoj Apgynimui Taikos ir Ethiopijos Žmonių ir taipgi jos dalyvavimas masiniuose susirinkimuose Paryžiuj rugs. 3 d. rodo, jog mūsų Partija ir Anglijos Darbo Partija laikosi panašių nuomonių kaip ir mes, kas liečia taikos gynimo uždavinį.

Mes manome, jog tai yra visai galimas dalykas Francijos Komunistų Partijai, Anglijos Darbo Partijai ir Francijos Socialistų Partijai sudaryt bendrus veiksmus, kurie turėtų milžiniškos įtakos, kaipo pirmieji suvienyti veiksmai tarptautiniu pločiu. Kova prieš karą turi pereiti per atskirų šalių ribas. Reikia pabrėžti, jog susitarimas tarp įvairių šalių darbo žmonių yra būtinai reikalingas, kad galima būtų suorganizuot galingą suvienytą veikimą, kuris, mūsų supratimu, turi pasireikšti štai kokiais žingsniais: — trukdyt amunicijos vežimą į Italiją; reikalaut uždaryt Suezo kanalą, kovot prieš bet kokios finansinės paramos davimą fašistinei Italijai, reikalaut leidimo vežt ginklus į Ethiopiją ir organizuot plačias demonstracijas prieš fašistų provokacijas."

Išreikšdamas viltį, jog šie pasiūlymai bus priimti, Francijos Komunistų Partijos sekretariatas pareiškė, kad jos delegatai Marcel Cachin ir Jean Duclos yra pasiruošę sueiti su delegacija nuo Anglijos Darbo Partijos.

Gelžkeliečių ir Bankų Tarnautojų Talka Kovai prieš Karą

"Nei vieno cento Italijos fašizmo valdžiai" ir "Nei vienos dėžės amunicijos Italų armijai" yra pora iš tų obalsių, kuriuos iškėlė Francijos Kom. Partijos Centro Komitetas, šaukdamas visus "taikos draugus" apginti Ethiopiją nuo Italijos grobikų. Tuo tikslu Kompartija ragina sudaryt plačius komitetus visuose gelžkelių centruose, idant užkirst kelią gabenimui ginklų ir karo medžiagų į Italiją, ir atsišaukia į bankų tarnautojus, kad, kaip tik jie sužinos apie kokius varomus finansinius reikalus su Italija, tai tuojau praneštų visumos žiniai.

DIDELI BŪRIAI KAUNIEČIŲ IŠLYDĖJO AMERIKOS DARB. DELEGATUS Į SOVIETUS

Drg. Johnnie Ormano Įspūdžiai iš Kauno ir Maskvos

Drg. Johnnie Orman atsiuntė "Laisvei" žiupsnį įspūdžių iš jo ir drg. Kelienės, kaipo Amerikos darbininkų delegatų, atsisveikinimo su Kauno darbininkais ir iš pirmų savo dienų Maskvoje. Jis rašo:

KAUNAS. — Didžiuliai darbininkų būriai susirinko prie mūsų viešbučio "Noblesse" ir Kauno gelžkelio stotyj, išlydint mus į Sovietų Sąjungą. Buvo daug ir kriminalinės policijos ir žvalgybos. Darbininkų delegacijos iš organizacijų ir dirbtuvių prinešė mums gėlių bukietų. Gėlėmis buvo apkrauta visa 6 pėdų ilgio sofa.

Mes padėjome vainiką ant kapo keturių mūsų draugų, kurie buvo Smetonos sušaudyti (Giedrys, Čiornis, Požėla ir Greifenbergeris).

Skipitis pranešė Amerikos konsului, jog Johnnie Orman pavojingas komunistas. Konsulas kelis kartus šaukėsi Ormaną paaiškinti apie savo demokratines pažiūras; o po pasaulinio lietuvių kongreso Ormanas buvo kasdien šaukiamas pas konsulą pasakyt, kada išvažiuoja iš Lietuvos.

Valstiečių streikas Kauno apygardoj skleidžiasi.

MASKVOJ

Sunku žodžiais aprašyt sąlygas Sovietų šalyj. Čia darbininkai turi visas teises. Didelis skirtumas nuo darbininkų padėties Lietuvoj, Amerikoj, Francijoj ar Vokietijoj.

Vienatinis pastebimas trūkumas tai geresnių čeverykų ir drabužių; darbininkai vis dar atrodo apsivilkę palaikiais drabužiais, bet per tuos drabužius pastebima stiprūs, sveiki, drūti kūnai. Rusų merginos stiprios ir gražios.

Maskvos požeminis "Metro" gelžkelis yra tūkstantį nuošimčių geresnis ir gražesnis už New Yorko "subves." Jis atrodo tikrai palociškas.

Dabar draugas laukia manęs, norėdamas nusivest į iškilmes Kultūros Parke. Šiandien, matote, yra visuotina poilsio diena (rugpjūčio 30 d.)

Vakar buvo susirinkimas Lietuvių Darbininkių Kliube, kur mes visi sveikinome 6 politinius kalinius iš Lietuvos, kurie buvo išmainyti ant 15 Lietuvos piliečių. Kalbėjo trys iš tų draugų. Drg. Angarietis ir aš taipgi kalbėjome.

Kaip aš didžiuojuos, kad gavau kalbėt Maskvoj! Svetainė buvo kimštinai pilna. Šičia renkama prezidiumai masiniams susirinkimams, ir į šio susirinkimo prezidiumą buvome išrinkti drg. Kelienė, Vaicekauskas, Angarietis, aš ir šeši viršminėti draugai iš Lietuvos.

Daugelis čia atydžiai seka mūsų Jaunuolių Skyrius ir kritikuoja, kad juose trūksta "lietuviškumo."

Visiems šičia patinka obalsis kovos už "Pilietiškas Laisves Mūsų Pusbroliams."

J. Orman.

Sovietų Lakūnas Iškilo 39,403 Pėdos Augštyn

MASKVA. — Sovietų orlaivininkas Viktor N. Evsejev su lėktuvu iškilo 39,403 pėdų augštyn į stratosferą. Jis naudojo savo paties išrastą oxygeno (deguonies) įtaisą kvėpavimui.

Evsejev iš to augščio matė žemę per 100 mylių į visas puses, ir tas plotas atrodė pailgai apvalus.

Amerika Budavoja dar 23 Karo Laivus, Neva Pagal Laivynų Sutartį

WASHINGTON.— Jungtinių Valstijų karo laivyno ministeris Swanson rugs. 9 d. pasirašė kontraktus su įvairiomis kompanijomis delei pabudavojimo dar 23 karo laivų. Sako, būk šis laivyno didinimas priklauso Amerikai pagal buvusias (bet jau negyvuojančias) sutartis su kitomis didžiomis kapitalistinėmis šalimis.

Besirengdama imperialistiniam karui, Amerika ginkluojasi plačiau, negu bet kuri kita buržuazijos šalis.

Italija Pradės Karą, Kada Jai Patiks, Nežiūrint Jokių Derybų

Ethiopija, Norėdama Išvengt Karo, Siūlo Italijai Eilę Nusileidimų; Italų Armijos Traukia Ethiopų Pasienin

GENEVA. — Italijos atstovas Tautų Lygoj P. Aloisi pareiškė, kad Italija nesutinka sulaikyt savo karo veiksmų prieš Ethiopiją, kol Lygos Tarybos komisija, sudaryta iš penkių šalių atstovų, svarstys kivirčą tarp Italijos ir Ethiopijos. Mussolinio atstovas, be to, pranešė komisijai, kad Italija nesutiko su pačios komisijos sudarymu, ir todel nesiskaitys su jos sprendimais.

PARYŽIUS. — Karo išvengimui, Francijos diplomatai siūlo, kad Ethiopija prisiimtų ant savęs panašią "globą," kaip kad turi Anglija ant Iraqo,—bet tas reikštų Ethiopijos pavergimą.

ETHIOPIJA SIŪLO NUSILEIDIMŲ ITALIJAI

ADDIS ABABA. — Ethiopijos valdovas Haile Selassie įgaliojo savo atstovą Tautų Lygoje padaryt tokių nusileidimų:

Ethiopija užleistų Italijai dalį savo Ogadeno provincijos palei "itališką" Somalilandą, bet Italija turėtų už jį atsiteisti pinigais arba žeme kitoj vietoj. Italijai būtų leista pravest savo gelžkelį nuo Italų valdomos kolonijos Eritrejos į Gondara, šiaurinėj Ethiopijoj. Italija galėtų nutiest sau ir vieškelį per Ethiopijos kampą. Ethiopija prisiimtų politinius patarėjus skiriamus Tautų Lygos, bet jų galia priklausytų nuo Ethiopijos imperatoriaus.

Suprantama, jog tie nusileidimai atrodo Italijos imperialistams permaži.

ITALIJOS ARMIJOS Į ETHIOPŲ PASIENĮ

ADDIS ABABA. — Italija pradėjo traukti savo pulkus linkui svarbesnių karui vietų Eritrejos-Ethiopijos pasienyj. Ethiopija pasiuntė 25,000 savo kareivių saugot rubežių tose vietose.

KARAS NEIŠVENGIAMAS

GENEVA. — Jungtinių Valstijų senatorius J. P. Pope, viešėdamas Genevoj, gavo įspūdį iš įvairių šalių diplomatų, kad, nežiūrint Tautų Lygos pastangų del taikos, karas tarp Italijos ir Ethiopijos yra neišvengiamas.

ANGLAI GINKLUOJA SAVO KONSULATĄ

ADDIS ABABA. — Visapusiškai yra kariškai ginkluojamas Anglijos konsulatas Ethiopijos sostinėj. Skleidžiama gandai, kad ethiopai galėsią užpulti visus baltuosius.

VOKIETIJA REIKALAUS SAU KOLONIJŲ

GENEVA. — Spėjama, kad Hitleris oficialiai pareikalaus per Tautų Lygą sugrąžint Vokietijai senąsias kolonijas, kurias turėjo Afrikoj pirm karo, arba duoti naujų kolonijų. Bet suprantama, nei viena šalis nesutiks patenkint Hitlerio reikalavimą savo lėšomis.

Mirtin Nusmerkti 23 Albanijos Sukilėliai

TIRANA, Albania. — Karo teismas nusmerkė mirti 23 dalyvius Fieri sukilimo prieš dabartinę Albanijos valdžią. Prie sukilimo sukurstymo prisidėjo Anglija, norėdama sudaryt savo šalininkų valdžią, kuri nutrauktų politinį draugiškumą tarp Albanijos ir Italijos.

Anglija Ginkluoja Aigipto Mahometonus prieš Italiją

ROMA. — Iš Aigipto pusės buriasi ginkluoti mahometonai senussiečiai pagal sieną Libijos, Italijos kolonijos šiaurinėj Afrikoj.

Fašistų laikraštis "Giornale d'Italia" klausia, kas juos ginkluoja? Leidžiama suprast, kad tai Anglijos darbas.

Skaitlingos Unijos Remia Darbo Partiją N. J.

ATLANTIC CITY, N. J. —Metiniam suvažiavimui New Jersey Valstijos Darbo Federacijos įteikta 29 rezoliucijos nuo įvairių unijų, reikalaujančių įsteigt Darbo Partiją toj valstijoj.

Pašovė Graikų Generolą

ATHENAI. — Graikijos generolas Panagiotakos atsišaukė į armiją, kad priešintųsi, jeigu karo ministeris G. Kondylis bandys sugrąžint karaliaus valdžią. Ir kada rugs. 9 d. šis generolas su 11 oficierių ėjo į ministerių susirinkimą, Kondylis norėjo juos areštuot. Įvyko kova, kur generolui Panagiotakui peršauta galva, o jo broliui respublikonui seimo atstovui durtuvu perdurtas žandas.

Graikijos sostinėj Athenuose įvesta karo stovis ir griežta cenzūra.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisvė Inc.
every day, except Sunday
64 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.50
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Smetona Kviečia "Nepasiduoti Provokatoriškiems Lietuvos Priešų Gundymams..."

Pagaliaus Smetonos "Aidas" buvo priverstas prabilti apie Lietuvos valstiečių išstojimą, kuriame žuvo (tūli pranešimai sako keliolika, o dar tūli kelias dešimts) nemažai Lietuvos valstiečių. Rašydama apie tai, Smetonos žinių agentūra Elta skelbia ("Aido" laidoj už rugpjūčio 28 d.), kad prie šito išstojimo "prisiplakė komunistai ir šiaip blogos valios žmonės." Visas Eltos pranešimo tonas yra **valdžios pareiškimo tonas,** ir tas aiškiai parodo, jog Elta yra niekas daugiau, kaip Smetonos valdžios žinių agentūra. Per ją praeina tiktai tokios žinios, kurios tinka Smetonai.

Štai kalbamo Eltos pranešimo svarbiausia "amunicija" išstojusiems valstiečiams:

> Prieš kurį laiką ūkininkų tarpe Suvalkijoje prasidėjo agitacija. Įvairiuose susirinkimuose buvo raginama statyti Vyriausybei įvairius reikalavimus, kaip štai: sumažinti per pusę skolas, likusios gi pusės mokėjimą atidėti ilgam laikui, sumažinti per pusę jau sutartas išmokėti dalis, nustatyti aukštą kainą rugiams—12 lt., kviečiams 15 lt., duoti visiems nemokamai miško kurui ir remontui, atleisti nuo žemės mokesčio ir pan. Sukurstyti tokiais ir kitais demagogiškais reikalavimais, kurių didžioji dalis ne tik mūsų, bet ir šių dienų Europos ūkio sąlygomis yra visiškai nejvykdoma, kai kurie ūkininkai išėjo į kelius ir pradėjo trukdyti maisto produktų pristatymą į miestus. Yra aiškių davinių, kad šis bruzdėjimas Suvalkijoje buvo keliamas svetimų valstybių agentų ir Lietuvos priešų laukiamas. Prireikė policijos įsikišimo tvarkai sugrąžinti. Tačiaus agitatorių kurstoma minia, prie kurios prisiplakė komunistai ir šiaip blogos valios žmonės, pasipriešino negausiai vietos policijai. Tokio pasipriešinimo pasėka buvo apgailėtini susirėmimai su policija rugpjūčio 27 d. Prienuose, Butrimonyse ir Veiveriuose, kurie neapsiėjo be aukų. Smarkiai sužeisti keturi policininkai, o trys asmenys, iš puolusios policininkus minios, nuo gautų susirėmime žaizdų jau mirė. Be to, yra keliolika lengviau sužeistų. Sukurstyta minia sudaužė ir sugadino policijos mašinas, padarydama iždui per 20,000 litų nuostolių.

Smetonos valdžia bando visą kaltę suversti ant komunistų, "svetimų valstybių agentų" ir "šiaip blogos valios žmonių." Tuomi ji gali apgauti tamsias Lietuvos davatkėles (ir tai ne visas), bet ne protaujančius žmones. Amerikos lietuviai darbininkai savo karčiais prityrimais įgijo tą žinojimą, kad kaip šitoj šalyj, taip ir ten, Lietuvoj, panašūs primetimai yra niekas daugiau, kaip išnaudotojų prigaudinėjimas. Ar buvo darbininkų streikas, kurį valdančioji klasė nebūtų primetusi komunistams, bei "blogos valios žmonėms?" Ne, tokio streiko nebuvo. Streikuoja darbininkai, streikuoja farmeriai, streikuoja studentai — valdančioji klasė skelbia pasauliui, kad juos išvedė iš kelio komunistai, jie suklaidinti. Jei ne komunistai, tai darbininkai arba farmeriai mirtų badu, bet ne kovotų.

Šitokiu humbugu dabar Smetonos spauda bando apgauti Lietuvos darbo žmones, valstiečius, paskelbusius vieno mėnesio streiką.

Lietuvos darbo žmonės žino, kad valstiečių streikas, išstojimas prieš tautininkų fašistų valdžią, yra pasėka to skurdo ir vargo, kurį fašistinis viešpatavimas atnešė. Mes pilniausiai tikime, kad Lietuvos komunistai—gynėjai valstiečių ir darbininkų, o podraug visų darbo žmonių interesų—dalyvavo Lietuvos valstiečių streike. Bet ne komunistai buvo to streiko priežastimi. Išnaudotojų klasė ir visa kapitalistinė sistema sudaro streikui sąlygas. Komunistai tiktai padeda streikieriams ir kovotojams konsoliduoti savo pajėgas, pakreipti jas į taikomą taikyklį.

Mes nežinome, kaip šiandien stovi Lietuvos valstiečių streiko reikalai. Bet mums aišku vienas: streikas privertė Smetonos valdžią palengvinti valstiečių padėtį, pakeliant javų kainas. Štai, ką rašo tas pats "Aidas" (už rugpj. 22 d.) tuojau po minėto streiko paskelbimo:

> Ministerių Kabinetas, kaip jau vakar pranešėme, rugpjūčio 20 d. nustatė naujas tvirtas šių metų derliaus rugių ir kviečių kainas. Miežių ir avižų naujos tvirtos kainos bus nustatytos vėliau, kada paaiškės šiemetinis šių javų derlius.
>
> Naujoji tvirta kaina nustatyta rugiams 6,50 lt. už centnerį, kviečiams—7,50 lt. Šiomis kainomis rugiai ir kviečiai bus supirkinėjami iš rudens. Vėliau kainos tam tikrais laikotarpiais po truputį bus pakeliamos. Numatyta, kad augščiausios kainos bus mokamos balandžio mėnesį, būtent, rugiams 7,50 lt. ir kviečiams—8,50 lt. už centnerį...
>
> Šios kainos nustatytos atsižvelgiant į užsienio rinkos padėtį. Šiuo laiku Rotterdamo ir Antverpeno rinkose už kviečių centnerį gaunama apie 5,50 lt. Atmenant, kad supirkimas, pardavimas, sandėlių nuoma, maišai, važma sudaro išlaidų apie 2,50 lt. vienam centneriui, matome, kad už kviečių centnerį galima gauti tik apie 3 litus. Vadinasi, mokant ūkininkams už kviečius nustatytą kainą — 7,50 lt. pasidarys nuostolių apie 4,50 lt. vienam centneriui, kurį nuostolį teks padengti iždui. Nežiūrint tokių stambių nuostolių, vyriausybė, tik turėdama galvoje ūkininkų nelengvą dabartinę ekonominę padėtį, ryžosi paskelbti minėtas naujas kainas.

Kas gi privertė fašistų valdžią pamatyti "nelengvą dabartinę ekonominę padėtį," jei ne valstiečių streikas? Tiktai stiprus pasirįžimas, tiktai kova atidarė fašistams ir visam pasauliui akis ir atidengė tą kampelį baisaus gyvenimo, kuriuo šiuo tarpu priversti gyventi Lietuvos valstiečiai.

Vakar "Laisvėje" tilpusi specialė korespondencija iš Jezno parodo tiktai dalį to, kas šiuo tarpu dedasi Lietuvoj. Fašistų spauda tą bando užtylėti, bet jai nepavyks. Mes mokame išskaityti (tarpe eilučių) jos pačios tekste apie tikrąją dalykų padėtį.

Delei Huey Long Pašovimo

Nepaisant to, kaip mes nesutinkame su Long'o politika, su jo bjauriais darbais Louisiana valstijoj, su jo streikų laužymu ir ruošimu fašistams dirvos Amerikoje, mes tokį ant jo užpuolimą, kokį padarė gydytojas Weiss, smerkiame. Mes nepritariam individualiniam terorui. Tuomi tegali tiktai padėti reakcijai. Individualinis teroras reiškia nepasitikėjimą darbininkų judėjimu, nepasitikėjimą darbo žmonių pajėgomis ir pajėgimu savo reikalus tvarkyti darbo žmonių iniciatyva.

Pagyrimo vertas Louisiana valstijos USA Komunistų Partijos organizatorius d. W. G. Binkley už tai, kad jis tučtuojau po to, kai buvo pašautas Long, išleido pareiškimą, smerkdamas Dr. Weiss'o žygius ir šaukdamas darbo žmonių mases kovoti už atsteigimą demokratinių laisvių La. valstijoj, kurias Long sutrempė, ir už steigimą Darbo Partijos.

Kaulas, Kuris Sunku Naziams Praryti

Be abejo, teisėjo Brodskio pareiškimas, kad nazių swastika yra **piratiška vėliava,** pasieks Vokietijos darbo žmones, ir jie iš to labai džiaugsis. Reikalinga atiduoti teisėjui Brodskiui kreditas už jo drąsą ir suradimą geros progos tokio pareiškimo padarymui.

Delto naziai rėkia, kaip už liežuvio kariami, bandydami niekinti teisėją Brodskį ir tuos, kurie jį užtaria. Išmėtinėja minėtam teisėjui ir vietinė spauda. Štai New York "Times" (už rugs. 9 d.) jau išstoja prieš teisėją Brodskį. Girdi, "ne vietoj išsišokta." Bet darbo žmonės, nusistačiusieji prieš fašizmą, šį teisėjo Brodskio pareiškimą skaito labai teisingu ir laiku pasakytu.

Iš Kauno Kongreso

Darbininkų Delegatai Įteikė Kongresui 14,000 Parašų. Iš Galerijos Varde 800 Darbininkų Delegatas Sveikino Amerikos Darbininkų Delegatus

Prieš atidarymą sesijos delegatai nerimauja. Skipičio niekur "nesuranda." Visur šnibžda, kad gaišinama laikas ir nebus diskusijoms laiko rezoliucijų klausimu. Delegatai delnais ploja kelis kartus, kad priversti pradėti sesijas. Pagaliaus, po 1 val. ir 35 minučių pavėlavimo, p. Šimutis sesiją atidarė. Ir vietoj svarstyti rezoliucijas ir turėti diskusijas kiša paskaitą apie jaunimą.

Amerikos darbininkų delegatas Ormanas įneša, kad vieton Požeros paskaitos būtų diskusijos ant pirmiaus buvusių paskaitų. Paremta. Kalba delegatas Abekas. Nurodo, kad reikia vienu kitu reikalu žodį išgirsti, o ne paskaitų klausyti, nes tos paskaitos nieko bendro neturi su tikru Lietuvos žmonių gyvenimu. Matosi pas daugelį delegatų tam pritarimas, galerijoj žmonės suploja. Čia pora kunigų ateina Šimučiui į pagelbą, kad diskusijų nebūtų. Nedidelė didžiuma nubalsuoja už paskaitą.

Pasibaigus balsavimui delegatas Mažeika įteikia per prezidiumą kongresui 14,000 parašų kopijų, kurių originalai buvo priduoti Smetonai. Šimutis raukosi, nenori duoti įdavėjui parašų balso. Įteikėjas jo neklausdamas, atsisukęs į kongreso delegatus pasako, kad tai yra: "14,000 parašų nuo Amerikos, Kanados ir Brazilijos darbininkų, kurių buvo originaliai parašai įteikta prezidentui Smetonai, kad paliuosuotų politinius antifašistinius kalinius ir atsteigtų demokratines laisves..."

Darbininkų delegatai ir iš galerijų smarkiai suploja. Fašistai, sėdinti užpakalyj delegatų šaukia, kad neduot kalbėt Mažeikai. Račkus pakilęs rėkia į parašų įteikėją: "Geriau būt buvę, jei būtumėt bombą atnešę." Triukšmas. Vieni ploja, kiti triukšmauja. Aptyla. Požera susinervavęs referuoja "Apie Užsienio Jaunimą."

Vitaitis, Pivariunas ir Kiti Išdavė Savo Siuntėjų Reikalus.

Vitaitis atstovavo SLA organizaciją, kuri milžiniškoj didžiumoj susideda iš darbininkų; kurių norai ir troškimai yra tampriai surišti su Lietuvos liaudies ir plačiųjų masių troškimais ir reikalais. Vitaitis iš karto, kol nebuvo dalyvavęs Metropoliaus (Lietuvos) viešbutyj susipažinimo delegatų bankiete, kurį rengė sumanytojai kongreso, tai visgi nors ant popieros nudavė šalininku demokratinių laisvių Lietuvai, kurias vėliaus išdavė. Dar ir po minimo bankieto per Kauno liaudininkus buvome gavę Vitaičio projekto rezoliuciją, kurioje jis sutiko remti demokratines laisves, stovėti už sušaukimą Seimo ir už bažnyčios atskyrimą nuo valstybės. Vis tai buvo pradžioje kongreso, kuomet p. Vitaitis, rašydamas laišką d. J. Miliauskui, jį "sveikino" ir savo "gerą nuomonę" apie darbininkų delegatus pasakė. Štai jojo žodžiai, nuo kurių vėliaus, po apsilankymo pas Smetoną ant "arbatėlės," atsisakė:

"Sveikinu iš pirmo pasaulio lietuvių kongreso ir linkiu viso geriausio! Kol kas kongrese nieko ypatingo, bet tikimės šį tą gero nuveikti. Viso atstovų dalyvauja 94. **Jūsiškiai įneša tam tikro gyvumo ir man tas labai patinka."** (Mano pabraukta. Taip Vitaitis rašė d. Miliauskui.)

Gi tikrenybėj p. Vitaitis, būdamas kongreso prezidiume, ne tik kad nepagelbėjo tiems **"jūsiškiams",** kuomet kovojom trečiadienį (14 d. rugpjūčio), trečioje sesijoje, prieš kongreso reguliarumų sulaužymą, bet Skipičiui padėjo visomis išgalėmis, kad diskusijų nebūtų, kaip buvo originaliai priimta. Ponas Vitaitis buvo pirmas padėjėjas po praloto Krušo, prezidiumo pirmininko, Skipičiui, kad išlaikyti Smetonos vadelėse kongresą.

Ir šituo tautininkams patraukimu užsitarnavo pakvietimą pas Smetoną ant "arbatėlės" penktadienį (16 rugpj.). Ten pamatęs kaip Smetona apdovanojo Trečioką ir kitus medaliais ir Vitaitis nusitarė eiti jų keliais, kad užsipelnius fašistų dovanėlę. Subatoj popietinėj sesijoj tatai pilniausiai jis įrodė.

Jis nuvyko į pasaulio lietuvių kongresą Kaunan SLA lėšomis. 95 nuoš. SLA narių yra darbininkai, dirbanti Amerikos sunkiose įmonėse. Daug jų yra nusistatę prieš Smetonos fašistų režimą. Jie gal tikėjosi iš Vitaičio, kad jis, jei nepasisakys prieš fašistus, tai visgi bus pas jį nors kiek pasilikę teisybės ir doros, kad neišdrįs susidėti ir pasikinkyti save fašistams ir visaip išstoti prieš sudarymą bendro fronto del demokratinių laisvių Lietuvos liaudžiai.

SLA nariai turi labai rimtai apmąstyti ar galima laikyti savo organizacijos priešakyje ir dar už organo redaktorių Vitaitį, kuris pasaulio lietuvių kongrese visomis galėmis padėjo Smetonos tautininkų mašinai nepraleisti Lietuvos liaudies ir darbininkų atstovams nei žodeliu prasitarti pasveikinti kongresą ir pasakyti savo norą už demokratinės santvarkos atsteigimą Lietuvoj. Jis tokiu elgąsiu išėjo prieš Lietuvos varguomenės reikalus. Vitaitis palaikymu fašistų pilnai užsipelnė būti prašalintu iš SLA bile urėdo. Organizacijai, susidedančiai ir didelėje daugumoje iš darbininkų rankpelnių, nepritinka laikyti tokį žmogų organizacijos priešakyje.

Pivariunas irgi taip pasielgė. Jį rinko bendro fronto konferencija Pittsburghe. Ten buvo priimta rezoliucija, reikalaujanti demokratinių laisvių Lietuvos liaudžiai. Pivariunas Kauno kongrese spjovė ant jos. Jis, kaip ir Vitaitis, buvo Smetonos "arbatėlės" parengime ir atsidavė Lietuvos liaudies amžiniesiems priešams-fašistams.

Taip rašėjas mąstė laike Požeros paskaitos, kuomet darbininkų delegacija aplaikė paskutines žinias nuo vietos liaudininkų ir socialdemokratų, kad Amerikos priešdarbininkiški delegatai atsisako ne tik nuo bendros siūlomos rezoliucijos, bet ir nuo savo pirmesnių pasisakymų. Tuomet mes vieni pasilikome stovėti už Lietuvos liaudies reikalus, o Vitaičiai, Pivariunai, Trečiokai ir kiti įbrido į fašistų išrūgas.

Odos Darbininkų Atstovas Sveikina Delegatus iš Trečio Balkono.

Po Požeros paskaitos vėl mūsų delegacija buvo ant kojų. Reikalavome nors trumpam laikui diskusijų. Šimutis rangėsi. Jis tą leido balsuoti. Nubalsuojama 11 balsų dauguma prieš diskusijas.

Tuomet skardus balsas pasigirdo iš trečios galerijos:

"Draugai, antifašistiniai Pasaulio Lietuvių Kongreso delegatai! Varde 800 Kauno odos darbininkų sveikinu jumis, kurie stojate už demokratines laisves Lietuvos žmonių!! Valio darbininkų delegatai!!!"

Tai buvo didžiausia "bomba" į fašistų logerį. Fašistų svečiai, kurių buvo galybė žemai ir kitose dviejose galerijose ėmė šaukti, bliauti, kad daugiau odos darbininkų atstovas nepasakytų. Mes smarkiai plojome. Kongreso sesija nutrūko. Žvalgyba iš koridorių urmu bėgo į trečiąjį balkoną prie sveikintojo. Čia žmonės leidosi iš balkono žemyn. Visame valstybės teatre buvo sumišimas. Fašistai rėkė nebesumanydami, kaip išreikšti savo piktumą prieš tąjį pasveikinimą. Mes, darbininkų delegatai, buvome pilni entuziazmo. Čia buvo įteikta oficialiai kongresui parašai nuo 14,000 Amerikos, Kanados ir Pietų Amerikos darbininkų, pasakyta, kas tose peticijose reikalaujama. Pirmu kartu buvo tokis karštas vanduo fašistams už kalnierių. Buvo ovacijų už parašuose išstatytus reikalavimus. Buvo ir triukšmo iš fašistų, Račkų ir kompanijos pusės, o čia dar Kauno darbininko pasveikinimas, žodis nuo 800 Kauno proletarų. Kaipgi nedegs iš pykčio fašistų agentai-klapčiukai ir žvalgybininkai, kurie kiek šimtų sykiu yra pakartoję, kad kovingi darbinin. (komunistai) išnaikinti Lietuvoje! Tą kartojo Vitaičiai, Karpavičiai, Grigaičiai šimtais kartų, kad Lietuvoje darbininkų judėjimas išnaikintas. Ir va, po tų visų pasigyrimų — balsas 800 darbininkų.

Eidami laukan iš teatro, žiūrėjome, kaip žvalgybos gončių akys sekė kiekvieną iš balkono einantį žmogų. Supratome, kad odos darbininkų atstovo nepajėgė sugauti. Džiaugsmo vilnis kuteno su pasitenkinimu mūsų krūtines, kad mūsų idejos draugas miklesnis už žvalgybininkus. Bet tuom pačiu kartu tėmijome išraišką žvalgybos veidų. Jie desperatiškai mėtė žvilgsnius į visas puses.

Kuomet veik visi išėjo iš Valstybės Teatro, tuomet ir mes ėjome pietauti.

Čia pridedu odos darbininkų sveikinimą, įteiktą Kongresui ir vėliaus perduotą mums.

Pasveikinimas nuo Odos Darbininkų Pasaulio Lietuvių Demokratiškiem Delegatam.

Mes, odos darbininkai, vardu 800 žmonių sveikiname Pasaulio Lietuvių Kongreso kairiuosius delegatus, kurie stoja už demokratines laisves Lietuvos žmonių. Mes norime bendromis jėgomis kovoti prieš naudotojus, prieš jų padidintus puolimus ant darbo žmonių.

Mūs Kaune uždarbis toks: algos tokios mažos, kad dažnai sausai duonai neužtenka. Mes neturime laisvės organizuotis ir šviestis. Todel atsikreipiame į jus, pakelti balsą už laisvę.

Mes iš darbdavių reikalaujame:

1. Pakelti algas.
2. Panaikinti akordo darbą ir duoti 8 v. darbo dieną.
3. Duoti atostogų.
4. Leisti atidaryti profesines sąjungas; duoti žodžio ir spaudos laisvę.

Tikimės, kad kongreso pažangieji (demokratiški) delegatai padės mums iškovoti tuos reikalavimus.

Be to, mes odininkai pasižadame kartu su jumi kovoti prieš fašizmą ir prieš imperialistinį karą.

Kauno Odos Darbininkų Išrinktas Komitetas Kongreso delegatų Sveikinimui...

Po šiuomi pasveikinimu buvo pasirašę virš 300 darbininkų.

J. Mažeika.

New Yorko Transporto Darbininkų unijos nariai surado, kad jų organizatorius Peter A. Eagheben (viršuj) yra ne organizatorius, ale kompanijos šnipas. Jis išvytas iš unijos.

ŠYPSENOS

Verta Pabandyti

—Kelnės, kurias aš išskalbiau mano Zigučiui, taip susitraukė, kad vargšas Zigelis nė apsimaut negali,—skundėsi moteriškė savo kaimynei.

—Tai dabar pabandyk Zigutį išskalbti, gal ir jis susitrauks, — patarė kaimynė.

Surinko **Es—Džei.**

Darbininkė ir Šeimininkė

Vestuvės-Nebus Vestuvių

Vėliausios žinios: "Apsivedė panelė Lucille Merriam Parsons su George Vanderbilt. Vestuvės įvyko Sands Point, L. I., nuotakos tėvų palociuje, vadinamam Broadacre. Virš tūkstančio svečių linksminosi palociaus viešruimyje, išpuoštam brangiom baltom gėlėm... Pora susipažino keliaujant pietų jūrėmis... Jaunavedžiai išplauks Bermudon, iš kur sugrįš 23 rugsėjo, apvaikščioti jaunavedžio 21 gimtadienį, kuomet jis paveldės pusę tėvo palikimo. Po to jiedu greit išplauks 6 mėnesių kelionėn aplink pasaulį, kas jima ir medžioklę Indijoj..."

Vedybos, vynas, gėlės, stebėtini nauji kraštai! Romantiška, ar ne? O kaip su mūs sūnų ir dukterų romansais?

Tame tai ir dalykas, kad mūs sūnams ir dukterims nebus vestuvių. Kodel? Juk meilė jauniem reikalinga, kaip alkanam duona ir nieks dar nepajėgė tą gamtos taisyklę apeiti. Bet nėra darbo, tad duona ir pastogė neužtikrinta. Kur pasidėsi vedęs? Kur dėsis meilės pasėkos-kūdikiai. Delto daugeliui prisieis vedybas atidėti iki išsikovos tinkamą apdraudą nedarbo metu arba, greičiau, iki po proletarinės revoliucijos.

Bet prigimtis nelauks iki po revoliucijos. Jaunimas mylėsis ir tuoksis vogčiom. Mūs mergaitėms teks visa šios sistemos našta. Prie to prisidės skurdo gimdomas šarlatanizmas. Mylintis merginą vaikinas iš širdies pasižadės ją vesti prie pirmos progos, bet ir labai laukiama ta proga daugeliui niekad neateis. Rasis šarlatanų, kurie viską prižadės nei nemanę mylėti. Merginoms liks pažadai ir "nelegaliai" vaikai su visu iš to paeinančiu skurdu ir tamsūnų panieka; aborcijos ir iš jų paeinančios ligos ir mirtys; daugeliui prostitucija. Ar daug mūs jaunimo pajėgs nugalėti tą tragingą padėtį?

Ką manot, draugės, ar ne laikas pradėti kovą už motinystės bilių ir už Sovietų sistemą, kurioj visiems būtų lemta mylėtis ir gyventi laimingai, kaip kad yra Sovietų Sąjungoj, kur kiekvienam leista vestis ir kur kiekviena motina ir kiekvienas kūdikis yra aprūpinti, kur nėra nelegalių kūdikių ir paniekintų motinų?

M.

Moterų Žinios

"Laikymas moterų žemesniais gyvūnais yra amžina pasaka," pareiškė daktaras Alfred Adler, žymus Viennos psychologas, kuris čion atvyko iš Austrijos jau trečią sezoną dėstyti pamokas Long Island Ligonbučio Medikalėj Mokykloj. "Nėra biologinio pamato joms jaustis arba laikyti jas žemesnėmis; tai yra apgavingas vyrų išradimas," tęsė toliau daktaras. Tačiau daktaras pats pripažįsta, jog ta pasaka yra taip prigijus, kad sunku ją ir pajudinti. Kodel?

Todel, kad ta pasaka reikalinga kapitalizmui. Ne tik daugelis atsilikėlių, pereitų šimtmečių protu gyvenančių vyrų yra įkalbėti žiūrėti į moterį, kaipo į pridėčką vyrui, bet mes rasim daugybę moterų, kurios nuolankiai priima pastumdėlių rolę dirbtuvėj, namuose ir visuomeniniam gyvenime. Ir tai daro iš įsitikinimo, būk joms taip jau skirta ir būk jos nepajėgsiančios ką geresnio ir besumanyti. Toks įsitikinimas trukdo kovą prieš kapitalizmą.

American Psychology Association konvencijoj, kuri šiomis dienomis įvyko Ann Arbor, Mich., Dr. Willoughby pasakė, kad vedusios moterys yra nervingesnės už savo vyrus ir už pavienes moteris. Be palyginime vyrų, vedusių ir pavienių, surasta, kad pavieniai yra nervingesni. Daktaras mano, kad vedusių gyvenimas paveikia teigiamai į vyrus ir neigiamai į moteris.

Jei daktaras būtų galėjęs patapti bedarbio ar šiaip biednioko žmona "mūsų viešpaties Roosevelto metuose", būt lengvai patyręs ir to priežastį. Amžinas planavimas kaip suvesti galą su galu iš menkos algos arba pašalpos, lopymas perdėvėtų drabužių, pastangos pagaminti valgį iš nieko arba iš apipuvusių produktų, rūpestis kaip apsisaugot didelės šeimynos ir tam panašios bėdos galėtų ir asilyčią išvest iš lygsvaros, ne tik žmogų. Štai kodel moterys yra nervingesnės ir kodel turėtų būti ir yra kovingesnės, kada jos įgauna klasinę sąmonę.

Mūs lietuviškame moterų judėjime yra ir gerų požymių. Draugės chicagietės neatlaidžiai savistoviai veikia ir turi lavinimosi mokyklėles. Kalbėjau su keliom draugėm rytietėm, buvusiom Visuotinam Suvažiavime, Clevelande, ir to suvažiavimo moterų sesijoj. Visos pareiškia, kad mes neprilygstam chicagietėm. Jų ne viena ir ne dvi gali atsistoti ir diskusuot bile klausimu.

Tai pasėka jų lavinimos, o mūsų nesilavinimo.

Mes, rytietės, kaip linkėjom, taip ir tebelinkim chicagietėms gerų pasėkų, bet žinokite, kad mes manome jus vytis. Iš Worcesterio ALDLD Moterų Kuopos narė rašo, kad jau sekančiam susirinkime spręs lavinimos klausimą. Brooklynietės nusitarė laikyti kas mėnesį susirinkimus ir daryti tą patį, ką ir worcesterietės. Binghamtone mūs draugės stovi judėjimo priešakyje, bet kažin ar jos panorės pasilikti ant vietos, manau, kad jos kops dar augščiau. Philadelphietės irgi krapšto galvą susirūpinę, ką daryti. O kad jau rūpinasi, tai padarys. Reikia tikėtis, kad ir kitur mūs draugės nepasiliks užpečkyje.

"Ar jūsų mama negamina pietų namie?" klausiu jaunos draugės, pasitikus ją valgykloj šventadienį.

"Mano mama negyvena šiam mieste," atsakė mergina. Pasikalbėjus, pasirodė, kad mergina sveika ir linksma, nors nėra motinos, kuri valgį ir šaukštą paduotų.

"Kur vaikštai, rodos, ne čia gyveni?" klausiu susitikus draugą.

"Buvau pietų, valgykloj." Jis dar pridėjo, kad pačiam taisytis valgį nesą išrokavimo laiką eikvoti, o žmonos-vergės neturįs. Ir nors esąs dikčiai prašokęs Kristaus amželį, tačiaus jaučiąsis puikiai.

Tad argi verta žmonoms ir motinoms amžinai užmiršti savęs lavinimą ir patapti dalimi puodų, kuomet vyrai ir vaikai gali būti gyvi ir sveiki neturėdami žmonos ar motinos vergės. Visi vyrai ir vaikai ne kitoki. Bent retkarčiais jie pajėgs apsirūpinti save ir dar bus dėkingi, nes prasilavinus žmona ar motina, tai palaima namuose ir pasididžiavimas išėjus iš namų. Nelaukime tapti tokiomis, kad vyrai ir vaikai gėdytųsi ir žmonėms pasirodyti, kad mes jų giminės, bet lavinkimės savo ir jų naudai.

Mažytė.

Moterys Kovoje Už Pigesnį Maistą

Nesvietiškai pašokusios kainos ant maisto produktų iššaukia vis platesnį protestą darbo masėse ir tų kovų sukūryje auga nauji būriai kovotojų, juose atsiranda ir nauji kardai. Kovose prieš augštas pragyvenimo kainas pirmą ir didžiausią vietą užima moterys.

Iš sykio pasireiškęs didmiesčiuose protestas jau nebenaujiena ir mažesniuose miestuose.

Shenandoah, Pa., moterys vedė kovingą pikietą ir prikalbinėjo mėsinyčių savininkus padėti joms laimėti streiką, atsisakant užsisakyti daugiau mėsos iki mėsa bus nupiginta per stambiuosius mėsos pirklius. Vienas krautuvininkas, Joseph Wasley, šautuvu atrėmęs į streiko vadovę, Mrs. Helen Letcavage, išvarė ją iš krautuvės, bet tas nesulaikė pikieto.

Stambiųjų mėsos pirklių organizacija išleido bjaurų pareiškimą prieš kovingas moteris, išvadindami jas "tamsionis ateivėmis, kurios nežino, kas dedasi ekonominiam paaulyje." Bet moterys žino ką atsakyti į tokį niekinimą.

Mrs. Barzdis apie tą pareiškimą pasakė sekamai:

"Aš nesu ateivė, bet mano tėvai atvažiavo iš anapus vandenyno. Dabar turčiai nemėgsta mūs, bet jiem patiko mano tėvas, kol jis galėjo vergauti mainose, kad turčiai galėtų pirkti mėsą, o mes nieko. O dabar, kada mes taipgi norime gyventi—jie apšaukia mus ateiviais. Bet tas mūs neišgązdins. Mes turime laikytis vieningai ir mes laimėsime."

Gi moterų organizacijos pirmininkė Mrs. Matulevičia pridėjo sekamą:

"Pereitą metą mes mokėjom 25 c. už 3 svarus tautų; šiemet mes turim mokėti 23 c. už vieną svarą. Kur eina tie pinigai? Mes turime kovoti ir mes laimėsim."

Ir jos kovoja, ne vien tik Shenandoah'ryje, bet ir į apielinkės miestelius jos važiuoja trokais, kad ten sumobilizuot vietines moteris. Tokios moterys užsipelno darbo masių pagarbą.

Streikas pasiekė ir Girardville, Pa. Ten keli trokai jautienos sulaikyta nuo iškrovimo. Pastatyta pikietai prie visų mėsinyčių ir kitų valgomų daiktų krautuvių. Vartotojų organizacijų priešakyj yra Mrs. Anna Bitsky ir Mrs. Anna Simonis. Tolimesnėj pikieto eigoj buvo ir areštų. Penki šimtai mėsos streikierių privertė miestelio viršininkę D. A. Jones paliuosuoti du areštuotus pikietus. Vyrai mainieriai sykiu su savo žmonomis ir vaikais dalyvauja pikiete.

Chicagoj rugpjūčio 30 d. įvykusi konferencija iškėlė reikalavimą nupiginti visus maisto produktus 25 nuošimčiais. Jei tas nebus išpildyta, vartotojai skelbs streiką, Seniau ten pravesta mėsos streikas.

Pottsvillėj, Pa., šeimininkės taip pas susimobilizavo ir pareikalavo numušti mėsos kainas 20%. Jos paprašė mėsą mažmenomis parduodančius mėsininkus išparduoti turimą krautuvėse mėsą ir daugiau neužsisakyti, ką jie ir padarė. Pikietai būriais vaikščioja gatvėmis.

Clevelande įvyko masinė konferencija, kurioj dalyvavo virš 500 moterų ir vyrų. Šimtai kitų turėjo grįžti atgal, nes netilpo svetainėn. Nutarta skelbti vienos dienos streiką Buckeye sekcijoj, reikalaujant nupiginti mėsos kainas 20%. Veik visi tos apielinkės bučeriai pasirašė kooperuoti su streikieriais, neatidaryti savo krautuvių streiko dieną. Nutarta siųst delegacija pas mėsos pakuotojus ir laikyti masinius mitingus tą vakarą išklausymui delegacijos raporto.

Ši sekcija yra daugiausia apgyventa vengrais ir slavais ir jie entuziastiškai remia streiką. Pikietams vadovauti išrinktos Mrs. Joseph Hurchanick, Mrs. Rose Bukrich ir Grace Brown.

Detroite po 6 savaičių streiko turėta konferencija, kurioj paaiškėjo, kad atsiekta dalinų laimėjimų. Nutarta nuolatinį streiką pertraukti, bet tęsti mėsos stapičių penktadieniais ir šeštadieniais kol mėsa bus nupiginta 20%. Nutarta budavoti pastovias moterų organizacijas kovai prieš augštas maisto kainas.

Be to, jos nusitarė pamatyti ponią Rooseveltienę, kada ji pribus Detroitan, ir jos rimtai paklausti, ką ji mano apie augštas maisto kainas ir kaip tos kainos suderinamos su Roseveltienės planu, sulyg kurio liepiama šeimynai pragyventi su 7 centais į dieną.

Taip maršuoja mūsų draugės po plačią šalį, reikalaudamos daugiau, pigesnio ir geresnio maisto sau ir savo šeimynoms. Tai yra didi ir prakilni kova. Šioj kovoj veriasi ne vien žmoniškumas, kuris sako: "Alkaną pasotink!" Ne, ši kova reiškia daugiau—ji gelbsti milionus žmonių nuo ligų, išsigimimo, kalėjimų, plėšikavimo ir žmogžudysčių, prie ko juos veda alkis ir skurdas. Gyvuokie mūs sesių karžygiška kova ir gelbėk darbo žmoniją nuo pražūties, kurion ją stumia godus kapitalizmas!

Alisa.

Prašome Bendradarbiaut

Pastaruoju laiku vėl sumažėjo mūs bendradarbių raštai. Draugės ir draugai prašomi rašyti. Pasigendame senųjų bendradarbių ir norime gauti naujų. Jei ir niekad nerašėt, dabar pabandykit.

Ypatingai rengiantis prie ALDLD 20-ties metų ir prie "Laisvės" 25 metų jubilėjų norėtųsi matyti raštus visų bendradarbių, kurios-kurie bent kada bendradarbiavo. Tiesa, kai kurios mūs draugės susirūpinę "Vilnyje" esančiu skyrium, bet tai daugiausia Chicagos apielinkėje. Rytietės galėtų dažniau parašyti mūsų skyriui "Laisvėje."

Red.

Petrauskienei Iškovojo Naują Kvotimą

Ateivių Gynimo Komitetas iškovojo, kad Darbo Departmento Taryba iš naujo pernagrinės Stellos Petrosky bylą pirm, negu Darbo Departmentas ją išspręs. Stella Petrosky yra 8 Amerikoj gimusių vaikų motina ir gyvena su jais Wilkes Barriuose. Jinai yra sulaikyta deportavimui už veiklą Bedarbių Taryboj. Darbo Departmentas kaltina, kad jinai "mokinus nuversti" valdžią.

Ateivių Gynimo Komitetas raginà organizacijas ir pavienius sustiprinti protestus, kad nedaleisti atskirti Stellą Petrosky nuo jos vaikų. **Protestus reikia siųstai adresuojant sekamai: Frances Perkins, Secretary of Labor, Washington, D. C.** Reikia veikti greitai, kad nedaleisti tokį begėdišką šeimynų ardymą ir persekiojimą kovingos motinos.

Draugėms Kanadietėms

Draugės kanadietės turi įsisteigę savo kampelį "Darbininkų žodyje." Reiktų jį plėsti ir stiprinti. Kol kas mažai draugių jame rašo. Mes, J. V. lietuvės, irgi jam skolingos paramos. Tačiau aš norėčiau labiausia kreiptis į drauges kanadietes.

Draugės kanadietės, jūs turėtumėt ir galėtumėt daugiau rašyti. Didžiuma iš jūs esate jaunos ir mokyklą lankę. Rašto technika jums nebaisi, o savo gyvenimą ir kur link jis eina taip pat įmatote, tad rašykite į savo kampelį. Rašydamos dar daugiau prasilavinsit. Jūs puikiai pasidarbavote "D. Ž." finansiniame vajuje, kas įrodo, kad jums nestoka sumanumo padaryti ir savo kampelį vienu iš pavyzdingiausių, tik apie tai privalote pagalvoti ir pasitarti. Tai ne vienos ir ne kelių darbas ir pareiga, bet jūs visų.

S. Sasna.

Gal Stapičius, ar Kas?

Spaudos bazaras, kuriame ir "Working Woman" turės savo budukę, jau tik už 4 savaičių. Jis bus 4-5-6-7 spalio, New Yorke. Mes taipgi pasižadėjom padėti užpildyti "W. W." budukę. Pageidaujama yra užpildyti bliuzėmis ir panašiais gerais, bet neperbrangiausiais drabužiais. Pereitą savaitę gavom pažadų iš brooklyniečių ir gyvų faktų iš newhaveniečių. Šią savaitę tylą. Kažin kodel, o gal prieš audrą? Lai bus ir taip, bile tik ji ką gerą atneš!

Paterson, N. J.

Rugpjūčio 21 d., 1935 m., Karpinter, Pa., šv. Juozapo ligonbutyje, mirė Agota Lapinskaitė, po vyru Rakauskienė, sulaukus vos tik 51 metų amžiaus. Iš Lietuvos pabėjo iš Naumiesčio. Į Ameriką atvyko turėdama 16 metų amžiaus, kaip ir kiekvienas darbininkas — sau laimės ieškoti.

Bet Agota čia tos didelės laimės nerado. Pabuvus Amerikoje 5 savaites, susipažino su Jonu Rakausku ir apsivedė Patersone, N. J., kur išgyveno su savo mylimu vyru Rakausku 18 metų. Vėliaus nusipirko ūkę Lakama, Pa., ir ten išgyveno 17 metų.

Agota buvo linksmo būdo ir draugiška moteriškė, tad ir palydėti ją į kapines susirinko didelis būrys visokių pakraipų prietelių ir pažįstamų. Lydėjo net 50 mašinų. Buvo tikinti, tad ir palaidota su visom bažnytinėm ceremonijom. Paliko nuliūdime mylimą vyrą, du sūnu, abu ženotu; ir dvi dukteris, kurių viena vedus, o jauniausia yra suparalyžiuota ir vargiai paeina, duonos pati negalės užsidirbti.

Kūnas buvo pašarvotas pas seserį Julią Ragauskienę ir M. Ragauską, Paterson, N. J. Palaidota ant šv. škapliernos kapinių, Tataway, N. J. Ant karsto buvo prikrauta daug gėlių vainikų nuo giminių. Nuo kapinių palydovai sugrįžo pas Ragauskus, kurie juos draugiškai pavaišino.

Mes, J. Rakauskas, abu sūnūs ir abi dukterys, taipgi J. ir M. Ragauskai, tariame širdingą ačiu visiems palydovams už skaitlingą ir draugišką paskutinį patarnavimą.

Sesuo, *J. Ragauskienė.*

Mergaitė Miega Visą Metą

Las Palmas, Canary Salose, 14 metų mergaitė, Carmen Godoy, išmiegojo visą metą. Laikoma ligonbutyje. Jai maisto įleidžia pro nosį. Jos nepertrauktas miegas stebina gydytojus. Manoma, kad tai pasekmė išgąsčio, kurį ji pergyveno, pamačius, kaip jos tėvas užmušė motiną šeimyniniuose nesutikimuose.

VALGIŲ GAMINIMAS

Šeimininkėms Patarimai

Tomatės, šviežios arba blekutėse, yra tokios geros sveikatai, koki yra apelsinai.

Virėjos sykiu virina supjaustytas morkvas su žaliais žirniais, bet ar kada nors nepabandėte morkvas su salierom? Nuskusk ir supjaustyk šmoteliais morkvas ir įdėk į puodą, kur vanduo jau verda; supjaustyk salieras ir su morkvomis įdėk ir virink pakol minkštos. Nusunk, paskonink su sviestu, druska ir pipirais.

Ar nors kada pabandėte puoduką arba du pieno įpilti į puodą verdančio vandenio virti žalius kornus? Tas suminkština kornus, ypatingai jeigu tik kornai biskutį pavytę. Nereik kornus ilgai virinti, tik apie keturias arba penkias minutas, bet įdėkite į verdantį vandenį.

F. L. I. S.

A.L.D.L.D. REIKALAI

Pajieškojimas 12-to Apskričio Valdybos

ALDLD 97 kuopa savo susirinkime, laikytam rugpjūčio 20 d., nutarė pajieškoti ALDLD 12-to Apskričio valdybos. Metiniam suvažiavime buvo išrinkta nauja valdyba ir pasigyrė, kad nebus taip, kaip praeitais metais, bet bus daug darbo padaryta. Tad mes visi ir laukėm. Pusmetinis suvažiavimas praėjo ir dar nieko negirdėt iš valdybos. Nė protokolo suvažiavimo nesimato. Gal kur pavargus užmigo mūsų 12-to Apskričio valdyba, tad jei kas matėt ar žinot, ką ji veikia, praneškite 97-tai kuopai.

97 Kp. Korespondentė.
E. Plymouth, Pa.

Binghamton, N. Y.

Lyg ir Pasityčiojimas

Didieji "Laisvės" piknikai —Maynarde, Brooklyne ir Westvillej—turėjo svečių iš Binghamtono. Reiškia, binghamtoniečiai nuvyksta svečiuotis gana toli. Bet surengimas pikniko ant vietos —eina iš mados, darosi sunkenybė.

Pradžioj rugpjūčio LDS 6 kuopos susirinkime buvo įnešta, kad kuopa paremtų tuos savo narius, kurie skaudžiai nukentėjo buvusiame tvane, kad iš iždo apmokėtų jų narines duokles už 3 mėnesius, kas būtų sudarę išlaidų į 80 dolerių. Įnešimas pakeistas į tai, kad nukentėjusių parėmimui surengti specialį pikniką. Nutarta. Bet...niekas į rengimo komisiją neapsiima.

Atėjo kitas kuopos susirinkimas. Prisiminta neužbaigtas reikalas, komisijos rinkimas. Bet čia jau pastebima, kad piknikas rengti pervėlu —ruduo. Taip "geri norai" ir nuslopinti... Iš svarbaus reikalo išėjo lyg ir pasityčiojimas.

Trūksta Žinių Apie Mūs Atstovą

"Laisvėje" daug rašoma apie amerikiečių delegatų veiklą Kaune, bet mūs miesto delegatas, J. Vaicekauskas, atstovavęs ALDLD 20 kuopą, niekur neminimas. Delto, jau kai kas bando daryti vienokius ir kitokius spėliojimus. Bet laikas pasakys viską. Neužilgo gal išgirsime patį Vaicekauską.

"Bendrafrontiniai" Bankietai

Čia labai madoj jubiliejiniai porinio gyvenimo bankietai. Trumpata girdėjo, kad kai kuriuose bankietuose sudaroma tikri bendri frontai — visos srioves išvien. Bet tikslas-e... tik svaigalų naikinimas.

Organizacijų Jubiliejai

Šiemet sukanka 20 metų, kaip įkurtas Aušros Choras, ALDLD 20 kuopa ir kaip pastatyta Lietuvių Svetainė. Pirmos dvi organizacijos jau planuoja bendrą jubiliejinį minėjimą. Svetainės direktoriai, gal būt, irgi suplanuos. Organizacijų jubiliejai turėtų būti daug žymesni, negu asmenų porinio gyvenimo jubiliejai.

Trumpata.

Lengvas Būdas Padaryt Veidą Skaistų

PIENAS gali prašalint negražius plėtmus ir dėmes, kuomet jokiais kitais būdais nepavyko to padaryt! Nes pienas yra turtingiausias kalkių šaltinis iš visų kitų valgių. Ir daugelis brangių odos specialistų pirmiausia užrašo kalkes į receptą, kad padarius odą skaisčią. Jūs gaunate kalkių gyduolę su kiekvienu stiklu pieno, kurį jūs išgeriate!

Tatai atrodo beveik perlengvas dalykas, argi ne? Šaltas, šviežias pienas. Gydymasis tik už keletą centų sykiui! Jūs turėtumėte išgert stiklą pieno bent prie vieno valgio kasdieną. Išbandykite. Padarykite pieną savo gėrimu prie pietų.

PIENU PADARYKITE SAVO VEIDĄ SKAISTŲ

PIENU MAŽINKITE sau svorį—Išlaikykite savo stiprumą, moksliškai mažinant bereikalingą kūno svorį. Reikalaukite veltui knygutės: "The Milky Way"; Valgiai Judamųjų Paveikslų Žvaigždžių. Atsiųskite savo vardą ir adresą:

Bureau of Milk Publicity, Albany.

THE STATE OF NEW YORK

Kodel Pijus Grigaitis taip Dažnai Knaisioja po Rygos ir Paryžiaus Mėšlynus?

Chicagos "Naujienų" Pijus Grigaitis visai pražilo ir nupliko besiklapavodamas apie Sovietų Sąjungą ir bolševikus, ypatingai paskutiniais keliais metais jam buvo sunku apsidirbti su draugu Stalinu. O darbas dar toli gražu nebaigtas. Sovietų valdžia tebėra nenuversta, drg. Stalinas tebėra Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos sekretorium ir vadu.

Nereikia iš žmogaus nelaimių juoktis bei tyčiotis. Grigaičio bėdos tikrai didelės, o jo darbas perkūniškai sunkus—kur kas sunkesnis už So. Bostono "Darbininko" redaktor. pono Kneižio. Pastarasis apsidirba labai lengvai: jis panosėje turi Hearsto juodašimtišką gazietą ir iš jos perspausdina viską, kas išgalvota bei parašyta prieš Sovietų Sąjungą. Grigaitis greitai išsunkia sausai tą dvasios šaltinį, nes, mat, jis turi užpildyti dienraštį, o ponas Kneižis tik du kartu į savaitę.

"Naujienų" redaktoriui, tuo būdu, prisieina apkeliauti visą svietą, kad surinkus visas sutras prieš Sovietus ir bolševikus. Jis kas kelinta diena turi aplankyti tokius neišsemiamus dvasios šaltinius, kaip baltagvardiečių rusų tamsius lizdus Paryžiuje ir Rygoje. Surankiot tuos juoduosius paukščius, prakalbint juos, išversti jų raštus, atgabenti Chicagon ir pagaliaus sudėti į savo gazietą, tai juk tikrai herkulinis darbas. Tiktai ponas Grigaitis, promotorius "Antro Skridimo" monkey business, gali atitikti tam darbui.

Ir štai tas barzdotas "Lituanikos II" didvyris šiomis dienomis "lankės" Paryžiuje. Iš ten jis "parvežė" du raportu ir atspausdino "N." rugs. 6 d.: vieną iš rusų menševikų laikraščio "Socialističeskij Viestnik" apie Kominterno 7-tą Pasaulinį Kongresą, o kitą nuo tūlo "Paryžiaus laikraščio korespondento informacijas" apie Stalino "žiaurų" pasielgimą su išsigimusiu Enukidze, išdrebiant jį iš Komunistų Partijos. Dvi ilgos špaltos paaukota šioms naujienoms iš Paryžiaus išmatų bačkos.

Nežinau, ar Grigaitis atsakys, bet vis tiek norisi jį paklausti, kodel jis trankosi po Rygos ir Paryžiaus šiūkšlynus ir sušilęs jieško kontr-revoliucinių išmatų, bet nemato tų pačių socialistų, savo partijos narių, kurie yra buvę Sovietų Sąjungoje ir su mielu noru jam suteiktų tiesioginių informacijų? Pav., nesenai iš Sovietų Sąjungos sugrįžo Amerikos darbininkų delegacija. Du ar trys tos delegacijos nariai buvo veiklūs socialistai darbininkai. Jie savo prakalbose visai kitaip kalba apie Sovietų Sąjungos tvarką, negu tie Grigaičio Paryžiaus lizdų didvyriai. Kodel Grigaitis savo gazietoje neatspausdinote tų socialistų darbininkų kalbų? Arba, pav., Bergerienė, viena iš seniausių socialisčių, gražiai kalba apie Sovietus, bet Grigaitis tyli apie jos informacijas.

Paskutiniame numeryje "Socialist Call" (rugs. 7 d.) skaitome S. A. DeWitt straipsnyje, kad šiomis dienomis sugrįžo iš Sovietų Sąjungos seni socialistai Herman ir Anuta Vogel, čarteriuoti Socialistų Partijos New Yorko lokalo Flushingo kuopos nariai. De Witt kalbėjosi su jais ir klausė jų, ar dar jie išliko gyvi, ar bolševikai nesudėjo jų į kilbasas, ar dar nors vienas žmogus visoje Sovietų Sąjungoje išlikęs gyvas nuo bado, ar jau ištikrųjų Stalin pasiskelbė karalium ir tt.

"Dabar jūs klausiate manęs," sako De Witt, "ar jie (tie Vogeliai) važiavo kaipo turistai ir jeigu taip, tai ar jie lankė tokias vietas, kurias jiems liepė lankyti bei į jas vedė jų palydovai. Ale, ir vėl, šitie mūsų draugai aplankė savo šeimynas ir draugus, kurie visi yra darbininkai, nė vienas kurių nėra valdininkas, ir surinko savo informacijas ir įspūdžius iš tiesioginio susisiekimo su žmonėmis ir sąlygomis. Pagaliaus jie važinėjo plačiai per industrinius ir agrikultūrinius kraštо centrus, patys teiravosi, kadangi abudu puikiai kalba rusiškai ir todel atvežė tokias informacijas, kurias norėtų panaudoti aiškiam supratimui padėties kiekvienas sveiko proto, įdomaujantis dalykais žmogus."

Tai ką gi šitie Vogeliai pasakojo? Štai De Witto pareiškimas po pasikalbėjimu su jais: "Ir štai ką aš dabar žinau, ačiu Hermano sugabumui raportuoti matytus ir nugirstus daiktus ir Anutos paaiškinimams, kad Sovietų Sąjunga tikrai nėra žemė bado, sužvėrėjimo, brutališkos tironijos ir baisios peklos-ant-žemės, kaip kad Amerikos parsidavę žurnalistai bandė mus įtikinti."

Tiesa, sakė Vogeliai De Wittui, kad dar yra tūlų trūkumų, "Bet visur, visomis pusėmis, visas jaunimas, dauguma viduramžio žmonių ir didelis skaičius senųjų dainuoja savo vilčia šviečiančiomis akimis ir užsidegusiomis širdimis už tą pasaulį, kurį jie patys budavoja savo pasiaukojimu, nenuilstančiu darbu ir neatvėstančiu entuziazmu. Šen ir ten atsiranda buožė, kuris suniurna, arba pasenęs baltagvardietis sukriokia... bet Sovietų Sąjunga... maršuoja linkui saulės."

Taigi, pasak De Witt, negalima vadinti pilno proto žmonėmis tokius socialistus, kaip Grigaitis, kurie atsisako imti informacijas net nuo savo partijos eilinių žmonių, aplankiusių Sovietų Sąjungą, o landžioja po hearstinius mėšlynus ir ten rankioja melus apie darbininkų tėvynę.

A. B.

Easton, Pa.

Padėkavojimas

Visiem draugam už paskutinį patarnavimą mano broliui Leonui Bačkiui, kuris mirė 5 rugsėjo, 1935, palaidotas Eastono kapinėse 7 rugsėjo, 1935 m., 2 val. po pietų, laisvom apeigom. Jisai buvo laisvas, eastoniečiam žinomas per 23 metus. Savu laiku prigulėjo prie LSS 42 kuopos ir veikė kiek prie socialistų kuopos. Paskutiniu laiku buvo protiškai apsilpęs ir išbuvo ligoniėj apie penkis metus. Iš Lietuvos pabėgo Kedainių apskričio, Krakių valsčiaus. Kaip kam buvo skolingas ir vis žadėjo atsiteisti. Dėkavoju visiems už gėles ir atsilankymą ir "opozicijos" draugam už atsilankymą. Tikiu, kad kuomet nors visi petys petin kovosime už geresnes gyvenimo sąlygas ir už socializmą.

Franas Bačkis.

Agitacijos Fondas

Nesusipratimas su Binghamtono Aukomis

Draugė Girnienė rašo, kad jinai rugpjūčio 21 d. pasiuntus Agitacijos Fondui aukų $8.50. Pinigus siuntus money orderiu, kuris buvo išrašytas Agitacijos Fondo vardu, o laišką d. A. Bimbai. Jis sako, kad tie, kurie aukojo tam tikslui, nemato pagarsinimo "Laisvėje" ir, žinoma, nerimauja, nes nežino, kur jų pinigai yra.

Tas laiškas bus kur nors dingęs, nes jis nėra pasiekęs draugo Bimbos. Bet pinigai, žinoma, neprapuls, nes d. Girnienė turi pakvitavimą iš pačto ir bus galima gauti kitas money orderis. Atleis draugai ir draugės, kurie aukojo, kad vardai likos nepaskelbti. Ačiu visiems aukotojams.

Worcesterio Kuopos Auka

"Laisvės" administracija pridavė $5 auką nuo ALDLD 11 kuopos iš Worcester, Mass. Labai ačiu vienuoliktai kuopai. Mes prašome ir kitas Worcesterio oragnizacijas atsiminti Agitacijos Fondo reikalus ir pagal išgalę paaukoti. Taip pat prašome pavienius draugus tuo pačiu reikalu pasirūpinti.

Drg. J. Jordan, iš Norwood, Mass., per "Laisvės" administraciją paaukojo Agitacijos Fondui 50 centų. Geras pavyzdys kitiems draugams, kurie dar sugyvena su doleriu.

AKPLF Centro Biuras,
46 Ten Eyck St.,
Brooklyn, N. Y.

Philadelph. Žinios

LDS 5 Kuopos Pikniko Nuostolių $550 Padengimo Aukos

Atsiprašom aukotojų delei užvilkimo aukų garsinimo, nes tas įvyko delei rengiamo "Laisvės" pikniko, kuris reikalavo labai daug darbo pastaromis dienomis.

Apart to, aukos lyg mažiau pradėjo plaukti, o da nei pusė L.D.S. kuopų neaukavo.

Draugų baltimoriečių ALDLD 25 kp. jau antrą $5 prisiuntė. L.D.S. vaikučių kuopelė iš Easton, Pa. prisiuntė $1.50. Pastaruoju laiku gavom po $5 iš Baltimorės, Rochester, Chicagos, Bridgewater, E. St. Louis, ir Montello. Draugai įvertina skriaudą. Dabar aukotojų lentelė bus tokia:

LDS Centras iš Brooklyn	$25.00
L.D.L.D. 25 kp., Baltimore, Md.	10.00
LDLD 10 kp., Philadelphia, Pa	8.05
LDS 53 kp., Chicago, Ill.	5.00
LDS 11 kp., Rochester, N. Y.	5.00
LDS 20 kp., Bridgewater, Mass.	5.00
LDS 92 kp., E. St. Louis, Ill.	5.00
LDS 67 kp., Montello, Mass.	5.00
TDA 9 kp., Philadelphia, Pa.	5.00
LDS 75 kp., Herrin, Ill.	5.00
LDS 17 kp., Terre Haute, Ind.	5.00
LDS 1 kp., Brooklyn, N. Y.	5.00
LDS 71 kp., Stoughton, Mass.	5.00
LDS 29 kp., Springfield, Ill.	4.60
LDS 33 kp., Elizabeth, N. J.	4.10
LDS 135 kp., Linden, N. J.	3.70
LDS 133 kp., Jersey City	3.50
LDS 95 kp., Rockford, Ill.	3.00
LDS 74 kp., Bridgeport, Conn.	3.00
LDS 76 kp., Chicago, Ill.	3.00
LDS 21 kp., Detroit, Mich.	3.00
Per J. Vinkencių, Brooklyn, N. Y. (nepažymėta org. vardas)	3.00
LDS 102 kp., Chicago, Ill.	3.00
LDS 39 kp., St. Louis, Mo.	3.00
LDS 132 kp., Moline, Ill.	3.00
LDS 86 kp., Detroit, Mich.	3.00
LDS 128 kp., Nashua, N. H.	3.00
LDS 10 ar 12 kp., New Kensington, Pa.	2.50
LDS 112 Chicago, Ill.	2.00
LDS 30 kp., Chester, Pa.	2.00
LDS 31 kp., Oakville, Conn.	2.00
LDS 77 kp., Denver, Color.	2.00
LDS 129 kp., Chicago, Ill.	2.00
LDS 109 kp., Cicero, Ill.	2.00
LDS 134 kp., Cudahy, Wiscon.	2.00
LDS 79 kp., Hartford, Conn.	2.00
LDS 51 kp., Easton, Pa.	2.00
LDS 127 kp., Chicago, Ill.	2.00
LDS 84 kp., Wheeling W. Va.	2.00
LDS 93 kp., Southbury, Conn.	2.00
LDS 8 kp., Newark, N. J.	2.00
LDS 66 kp., Hudson, Mass.	2.00
LDS 221 kp. (jaunuolių), Los Angeles, California	2.00
LDS 12 kp., Johnson City, Ill.	2.00
LDS 24 kp., Great Neck, N. Y.	2.00
LDS 23 kp., Buffalo, N. Y.	2.00
LDLD 143 kp., Reading, Pa.	2.00
LDS Jaun. kp., Chicago, Ill.	2.00
LDS 6 kp., Binghamton, N. Y.	2.00
LDS 44 kp., Cleveland, Ohio.	2.00
LDS 42 kp., Westville, Ill.	2.00
LDS Vaikučių kp., Easton, Pa.	1.50
LDS 9 kp., Youngstown, Ohio	1.50
LDS 227 kp., Cleveland, Ohio.	1.00
LDS 41 kp., Grand Rapids, Mich.	1.00
LDS 36 kp., Raymond, Wash.	1.00
LDS 65 kp., Kenosha, Wis.	1.00
LDS 202 kp., Chicago, Il..	1.00
LDS 101 kp., Hillside, N. J.	1.00
LDS 88 kp., Melrose Park, Ill.	1.00
LDS 43 kp., West Frankford, Ill.	1.00
LDS 37 kp., Wilmerding, Pa.	1.00
LDS 81 kp., Gary, Ind.	1.00
LDS 100 kp., Milwaukee, Wis.	1.00
Iš	$212.95

Dar lieka sukelti $338.00. Aukas prašome siųsti fin. sekr. vardu J. Smith, 110 W. Thompson St., Philadelphia, Pa., išperkant money orderį ant kasieriaus vardo S. Mankus, Philadelphia, Pa.

Pakvitavimus pavėlavom prisiųsti del begalinių organizacinių darbų. Jau baigiam išsiuntinėti visiems.

LDS 5 kp. nariai taria širdingą ačiu už prisiųstą pagelbą.

Aukų rinkimo komisija:

P. Puodis,
S. Jankauskas,
A. J. Smitas.

Nuo Red. Komisijai patariame ateityje skelbti "Laisvėje" tiktai tas kuopas, kurių aukos pirmiau nebuvo skelbtos. Kartojimas tų pačių kuopų reiškia eikvojimą laikraštyje vietos ir nenaudingą darbą spaustuvėje.

Maksim Litvinovas, kuris pareiškė SSSR vardu, kad Sov. Sąjunga stoja prieš Italijos grobiškus siekimus Ethiopijoj.

Susirgo Gera Draugė

Drg. Chekanauskienė gana rūpestingai darbavosi "Laisvės" piknike, pardavinėjo saldainius. Bet antrą dieną labai sunkiai susirgo, kad turėjo išvežti į ligoninę. Ji randasi ligoninėj ant Front St. ir Lehigh Ave. Galima matyti antradienį, ketvirtadienį, šeštadienį ir sekmadienį, nuo 2 val. iki 3 val. po pietų ir vakare nuo 7 iki 8 val. Tad, draugai, atlankykite ją kas tik galite.

Gaila, kad ją tokia nelaimė patiko. Ligoninėj klauskite Checke. Slaugės parodys, kuriam kambaryj ji randasi. Velinu d. Chekanauskienei greitai pasveikti.

Reporteris.

Norwood, Mass.

Paskutinis Pakvietimas

Šiuomi meldžiu visus norwoodiečius, o taipgi ir apielinkės gyvus lietuvius ir lietuvaites įsitėmyti, jogei 15 dieną rugsėjo (September) palei New Pond ežerą, 111 Bullard St., North Walpole, Mass., įvyks linksmiausias ir gal jau paskutinis šio sezono piknikas, kurį surengė Liet. Dar-kų Susivienijimo kuopos, taip tai Norwoodo ir Readwilo. Svetainė moderniška ir ant vandenio pastatyta, orkestras geriausias, taip, kad žili, pliki ir raiši neiškentės nepatrepsėję, tai ką jau čia kalbėti apie jaunimo linksmybes. Be to, bus kauniškių, vilniškių ir suvalkiškių dainų rungtynės. Taigi visi vyrai ir moterys jau iš kalno tepkime pakinkliuš šokiam ir šmeruokime gerkles riksmui, kad išlaikytume prestižą savojo gimtojo krašto. O pagaliaus, tai kaip sau norite, bet aš tai tikrai būsiu ir, žinoma, kad šoksiu ir dainuosiu, kaip pašėlęs užu kupiškėnų garbę.

Nuo Krasausko krautuvės labdariai automobilistai vežios į pikniką.

Kupiškėnas.

Skaitytojų Balsai

Laiškas Laisviečiam

Klausykite, laisviečiai, ar jums gi sunku nueiti į tą orą dromą ir paklausti lakūno Vaitkaus, ar jisai skris į Kauną ar ne? Ar gal ta Lituanica II reikės freitais ir laivais pasiųsti į Kauną? Taigi, susimildami, išpildykite mano prašymą ir paskelbkite rezultatus per "Laisvę", nes drg. Grigaičiui jau nusibodo apie tai rašyti, o da labiaus pabodo visuomenei jo raštus apie ovaciją skaityti.

Žingeiduolis.

Worcester, Mass.

Iš ALDLD 11 Kuopos Susirinkimo, 25 d. Rugpjūčio

Šiame susirinkime drg. Mazurka pridavė $10.20 už išplatintą literatūrą. Tai mūsų niekad nenuilstantis darbuotojas.

Čia buvo ant dienotvarkio ateinantis dienraščio "Laisvės" jubiliejus. Susirinkimas išrinko komisiją rūpintis, kad visos Worcesterio draugijos ir organizacijos dalyvautų minėjime 25 metų dienraščio "Laisvės" sukaktuvių, kuomet jos įvyks.

Nutarta paaukoti $5 į Agitacijos Fondą. Nutarta surengti bendrą tarptautinį pikniką su vakariene ir puikia programa "Daily Workeriui", vienatiniam Amerikos darbininkų klasės angliškam dienraščiui. Parengimas įvyks 29 d. rugsėjo (Sept.), Olympia Parke. Visa apielinkė ir Worcesteris turėkite atmintyje tą dieną. Nepaisant kokių įsitikinimų mes esam, "Daily Worker" yra mūsų vadas, už visų vargdienių reikalus stovi. Mūsų visų pareiga yra tą dieną dalyvauti šioj iškilmėj, praleisti smagiai laiką ir tuomi paremsite savo vadą.

Čia paduodu vardus, kurie aukojo "Daily Workeriui" 1 d. rugsėjo, Maynard, Mass. (chorų piknike). Po 25 centus: A. Pilkauskas, A. Galgauskas, R. Chiulada, A. Krajauskas, V. Norkus, J. Žalimas, K. Barčienė, S. Einingys, J. Žeimis, J. Puocienė, M. Trakimavičienė, Belida, B. Skerstonienė, J. Usevičius, E. Tamošauskienė, J. Bjuzak, A. Rudzinski, O. Pilsutskienė, A. Vasil, G. Julik, P. G. Jankovski, J. Getsius, A. E. Stecke, J. Zarskas, F. Grybas, J. Šleivys, E. Svikla, K. Kaulaičia, J. Kasper, A. Gracius; V. Jurgelionienė aukojo 15 centų, V. Raulinaitis 10 centų, Draugė 5 centus. Viso surinkta $8 Amerikos Komunistų Partijos dienraščiui.

Gaila, kad neturėjau daugiau laiko, nes čia tik apie valandą laiko tegalėjau sunaudoti aukų rinkimui, nes per dieną reikėjo piknike dirbti. Čia reikia priminti, kad paprašius aukų ir pasakius kam yra renkamos, tai išskyrus kelius, visi aukojo ir užgyrė tą darbą. Na, o jeigu būtų pašvęsta keletas valandų, tai iš apie 7000 publikos būtų buvus puiki parama darbininkų dienraščiui. Širdingas ačiu visiems aukavusiems. Pinigai yra priduoti ten, kur aukojote.

Visa apielinkė ir Worcesteris 22 rugsėjo (Sept.) rengkitės į drg. J. Mažeikos prakalbas. Drg. J. Mažeika ką tik sugrįžo iš Lietuvių "Pasaulinio" Kongreso, kuris įvyko Kaune. Jis išduos platų raportą iš to kongreso, todel nepraleiskite progos. Drg. Mažeika su kitais užsienio delegatais plačiai susipažino su su Lietuvos darbininkų padėčia, tai bus pirmutinės tokios prakalbos Worcesteryj, kurios įvyks 22 rugsėjo, 2 val. po pietų, 29 Endicott St. Prašau įsitėmyt laiką, nes prakalbos prasidės 2 val. po pietų. Visi būkit laiku, nes kalbėtojas turi vakare kalbėti kitame mieste.

ALDLD 11 Kuopos
Korespondentas.

Čechoslovakų Kareiviai Prieš Sukilusius Lenkus

PRAGA. — Čechoslovakijos valdžia atsiuntė pulką kareivių į Misteką ir Friedeką, Cieszyno apskrityj, prieš sujudusius lenkus tautininkus.

Lenkai tame apskrityj sudaro didžiumą gyventojų. Bet Čechoslovakijos valdžia pasimojo užkart jiem čechų kalbą. Todel jie ir sukilo, ardydami čechiškas mokyklas ir daužydami langus čechų namams, krautuvėms ir kitom jų įstaigom.

Areštuota 12 lenkų išstojimų vadų ir pastatyta 1,000 Čechoslovakijos kareivių ant Lenkijos sienos.

Gasolino Potvinis Chicagoj

CHICAGO, Ill. — Vagys, bepumpuodami gasoliną į savo vogtą didelį kubilą ant troko, sulaužė elektrinę pumpą, kuri ir išpumpavo 16,000 gorčių gasolino ant žemės. Jei kas būtų numetęs degantį cigaretą, būtų kilęs pavojingas gaisras. Pašaukti ugniagesiai vandens čiurkšlėmis nuplovė gasoliną į miesto srutų vamzdžius.

SKAITYK LAISVĘ
IR KITIEMS UŽRAŠYK

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

MONTELLO, MASS.

L.D.S. 67 kp. susirinkimas įvyks ketverge, 12 d. rugsėjo, 7 val. vak. Liet. Taut. Name. Visi nariai dalyvaukite, nes turim daug svarbių reikalų apsvarstyti, taipgi turim apsvarstyt ir vajaus reikalą.

A. Baronas.
(215-216)

PHILADELPHIA, PA.

Paskutinis sezono piknikas! L.D.S. kuopa rengia smagų kornų pikniką, kuris įvyks nedėlioj, 15 d. rugsėjo, ant puikios Mikolaičio (Gudavičiaus) farmos. Vasaros ir maudynių sezonas jau pasibaigė, bet ant gražios ūkės vis dar gamtos grožybė randasi. Čia randasi ir šokių svetainė viduryje vaisių sodo, taipgi yra visa eilė sėdynių ir stalų. Visi ateikite, ypatingai kviečiam ir biznierius dalyvauti, nes čia yra labai didelė ūkė, ant gražaus kalno.

Kelrodis: Imkite karą No. 66 Bridge-Frankford Ave., ir važiuokite iki City Line, iš ten būsite nuvežti į parką. Automobiliais važiuokite Frankford Ave., už tiltuko sukite po kairei į Knights kelią No. 2. Tėmykite iškabas. Pradžia pikniko 10 val. ryto.

Kviečia L.D.S. Kuopa.
(215-216)

LAWRNECE, MASS.

ALDLD 37 kuopos specialis susirinkimas įvyks rugsėjo 12 d., 7 val. vakare, L. U. Kliubo kambaryje. Draugai ir draugės, malonėkite susirinkti laiku, nes turime labai svarbų klausimą išrišti, nelaukiant vėliau. Būkite tikrai 7 val. svetainėje.

ALDLD 37 Kp. Komitetas.

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai: Bell—Dewey 5136
Keystone—Main 9669
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:
1439 South 2nd Street

TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

Klaus Neukrantz

Barikados Berlyne

Iš Anglų Kalbos Vertė V. Lienius.

(Tąsa)

Kurt pastūmė torielę, žiovaudamas:

—Ar dar yra antras lašas kavos?

—Rytoj, Kurt. Eik lovon dabar, tavo naktis pasibaigia, kaip pusė po penkių.

—Jis atsistojo ir pasiraivė. Šuns gyvenimas! Darbas, valgis, miegas! Gerai! Gerai, kad nors šiąnakt nebuvo susirinkimo. Apart to, jis tik naktimis tegalėjo matyti vaikutį.

Išpalengvo jis pradėjo nusirengdinėti.

—Ona, rytoj man reikės vilkėti seną žaketą. Žiūrėk, šis jau vėl prasidėvėjo per pečius.

Numetė savo senas sulopytas drapanas ant kedės.

Basomis kojomis pro siauras duris jis nuėjo į miegruimį, vienatinį kambarį, kur jie turėjo apart virtuvės. Ten, ant kedės šale lovos, silpnai žibėjo žvakė. Jie net neturėjo galimybių įsigyti tinkamus langų uždangalus. Kiekvieną naktį Ona paimdavo seną raudoną paklodę ir uždengdavo priekinį langą. Onos lovoje kūdikis jau miegojo.

Kurtą gnaibė lovoje šaltis. Patalinė buvo drėgna, kaip ir visas namas su amžinais šlapiais plėtmais ant sienos.

Gulint ant nugaros, sopėjo jam kaulai tiesiog nuo jo paties svorio. Tai buvo velniškas darbas vėl šiandieną.... nunešė 125 centnerius cemento kopėčiomis į statomąjį budinką... dar laimė, kad nesusirgo.... kitaip darbas prarastas.... sekančią seredą, sakė, nedirbs.... tai gerai..... rytoj bus susirinkimas.... kad tik tas nelemtas radio viršuje nurimtų.

Ona atsargiai užsuko laikrodį ir pastatė ant kedės. Atrodė, kad jis momentui atgavo sąmonę, kuomet Ona pasilenkė virš jo veido užpūsti žvakę.

Jis pajautė jos šiltą ir malonų kūną.

SKYRIUS II

"Naktis su Jos žvaigždžių Uodega..."

Gatvė buvo rami ir sumigus. Jos kelios silpnos šviesos pasitarnavo tik didinimui apleistos išvaizdos. Paskutinės karčiamos jau buvo uždarytos. Iš kažkur pasigirdo braškėjimas uždaromos langinyčios. Išgąsdinta katė perbėgo skersai gatvės ir dingo pro išdaužtą langą sklepan. Po to visur užviešpatavo tyla.

Nakties vėjas atpūtė nuo gelžkelio tilto virš Nettelbeckplatz tuščią ir ilgai ištęstą ūžėsį paskiausiųjų traukinių. Keletas mirgančių šviesų už uždangstytų langų firankomis atžymėjo tamsius ir klaikius veidus gyventojų. Viena po kitai šviesos tapo užgesintos. Akmeninėj bedugnėj Wedding distrikto naktis užviešpatauja anksti. Darbininkų naktis trumpa.

Vienatinis garsas gatvėje girdėjosi protarpiais nuo apkaustytų batų policijos patrulių. Visuomet po tris.

Tarpe tamsių sienų ir siaurų daržų čiurleno drumstas Pankės vanduo. Tai buvo pamazgos iš dirbtuvių išmatų, kur vaikai maudėsi vasarą.... net žvaigždės tą šaltą, balandžio mėnesio naktį neatspindėjo tame vandenyje.

Ankštuose kambariuose radosi po kelis žmones. Tvankus oras apgaubė miegančiųjų veidus. Laiptai, perėjimai, miegamieji kambariai, daržai—viskas neišpasakytai sugrūsta krūvon, gi kvapas žmonių, naktinis pokas gyventojų, perėjūnų įnamių ir vaikų—to gatvės prakeiksmo—skverbėsi per sienas, plyšius ir pertvaras. Abejotina, ar nors vienas kūdikis turėjo lovelę sau atskirai. Visame dideliame, alkaname Berlyne niekur kitur nebuvo tokio skurdo ir tokia daugybė vaikų.

Benamiai susirietę gulėjo ant laiptų niekeno neliečiami. Keisti, žmonių kupstukai; jie irgi miegojo ir turėjo trumpus, skausmingus sapnus, savo troškimus ir ilgėsius.

Viename darže tyla tapo pertraukta ritmiškai džiovininko kosėjimu. Ketvirtame augštyje už raudonų firankų užgeso žiburys. Siauroj virtuvėj guli ne tik sena motina Johannsen, kuri niekuomet neužmigdavo iki rytui, bet ir įnamis, jaunas metalo darbininkas. Tvankioj atmosferoj siauros vietelės jis jautė karštas lūpas merginos, kuri miegojo su juo. Už sienos radio priimtuvas griežė šokį. Susibaladojo langas darže. Pasigirdo riksmas girto vyro, ir keli šimtai to kvartalo gyventojų išgirdo ir pamanė: "Franzas ir vėl girtas!"

Viskas persiaura.... Žmogus privalo gauti kiek nors oro... kaip klėtkoje sutvėrimai, jie visuomet susižeidžia besidaužant vienas į kitą ir į sienas.... turiu gauti oro. Pasitrauk! Pasitrauk iš čia! Willi, duok dar vieną šnapsą... tas paliuosuos gerklę ir viskas atrodys šviesiau... Ir dabar Franzas sugrįžo ir nori viską sudaužyti.

Žmonės miegojo ir sapnavo. Ne tokius sapnus kaip tie, kurie ilsisi dideliuose, švariuose kambariuose. Trumpus kankinančius sapnus, aptemdyti per neprielankius atstumiančius veidus skolintojų, pašelpos organizacijų viršininkų, Darbo Buto žvalgų, Biednųjų Teisių daktaro, Darbo įstaigos perdėtinio... Grąsinanti, žiaurūs veidai, fantastiškos keistenybės, baisiai šmėkliškai išsikraipę figūros brutališkos realybės apima naktį sapnuose ir veržiasi prakaitas iš miegančiųjų... sapnai dar smarkesnių konvejerų... trenksmingų ir galingų garinių kūjų, nervus ardančių automatiškų mašinų ritmą, krintančios masės cemento. Moterys klykia per miegą, nes jų kūnai negali pamiršti jau užgijusių žaizdų. Jaunuolių sapnai, kuriuose gyvenimas jau išdegęs, mizerni, menki, buržuaziniai troškuliai... kalkėmis nubaltinti namai su didelėm, geltonom saulėgrąžom... supyklė mažoms mergaitėms sekmadieniais... raudonos, popierinės liktarnos vasaros vakarą... vaikai sapnuoja apie naujus batukus, apie šiltą mokyklą, apie obuolius, kuriuos parduoda moteris lauke. Ir kuomet vaikai sapnuoja, vabalai krinta nuo purvinų lubų ant jų minkštų kūnelių.

Atkartotini stuksėjimai pasigirsta į duris. Trijuose ar keturiuose kambariuose sunkūs žingsniai muša kaip kumščiu į smegenis miegančiųjų. Į kelias sekundas tarpe pusiau sąmoningos nuovokos nugirsto stuksėjimo ir sąmoningo girdėjimo išsiblaško šiurpulingi sapnai. Sapnai apie teismo pasiuntinį išmesti iš buto, apie ateinančią policiją daryti kratą bute, apie rendos kolektorių su grąsinančiais reikalavimais užvilktos skolos.

Šaltame prakaite miegantis pabunda, jo sapnai išsklaidyti per atnaujintą ypą baladonės į duris.

—Kas ten...?

—Atidaryk duris, Povilai... pamiršau raktą.

Būta tik įnamio. Tuose trijuose ar keturiuose kambariuose miegantieji krinta ant pagalvių nusiraminę.

Ilga, pilna neramumo naktis.

* * *

Dideliuose apšviestuose kambariuose buržuazinio namo, pro atdarus langus smelkia aromatas iš apsupančio sodno. Vaikai miega baltose lovose. Kiekvieną vakarą jie sukalba poterius:

Pavargęs aš pasilsėti dabar einu,
Akis užmerksiu giliu miegu...
Dangiškas tėve, lai akys tavo
Per naktį saugo lovelę mano.

Po to jie užmiega ir sapnuoja apie dievą, tėvą su ilga barzda, apie naktį su jos žvaigždžių uodega, apie baltus arklius, kurie juos neša skrisdami virš pasakiško nakties miesto, ir apie jų naujas lėles, vardu Rūtė ir Rožė, aprengtas šilkuose.....

Weddingo tarpgatvyje namai sustatyti taip arti vienas kito, kad mažoji Haidi, kuomet stovi ties langu vakare, negali žvaigždžių matyti. Weddingo tarpgatviuose nakties žvaigždžių uodega tapo paversta į slopinantį divoną-užklodę pusiau troškinantį kūdikius. Weddingo tarpgatviuose suaugę nemokina savo vaikus sudėti rankas poteriams, bet rodo jiems, kaip sugniaužti kumščius ir sakyti: "RAUDONAS FRONTAS!"

Ir daugelis sapnavo tatai raudoname tarpgatvyje, tą naktį, kuri buvo atskirta keturis kartus po dvidešimt keturias valandas nuo Pirmos Gegužės.

(Daugiau bus)

Cleveland, Ohio

Nesuklupo Dar

Pas mus yra draugų, kurie turi patyrimo ir sugabumo veikti mūsų organizacijose, tik ta bėda su jais, kad jie negali savęs įtikinti, kad jie dirbdami darbininkų organizacijose dirba ir **patys del savęs.** Padirbėjo kur kiek, tai ir klausosi kur pro kampą, ar giria kas juos. Kiti net korespondencijas rašydami po slapyvardžiais išsigiria patys save. Bet jeigu jiems, sąmoningai ar nesąmoningai, veikime pasitaikė padaryti klaidą ir kas nors iš pašalies, ne ta organizacija, kurioje tas draugas dirba, jį pakritikavo, tai tuojaus mūsų veikėjas paliauja veikęs ir, negana to, dar laukia, kada ta organizacija, kurioje jis pirmiaus dirbo, suklups. Nesulaukęs to, pradeda rašinėti į laikraščius apie tos organizacijos neveiklumą, suklupimą ir kitas nesąmones.

"Laisvės" No. 195 "Pilietis" rašo: "Pernai tarpe lietuvių darbininkų mums tokio parengimo nereikėjo, nes mažų namų savininkų organizacija rengė ir tie visų partijų kandidatai savo pozicijas nušvietė. Bet šiemet, girdėti, kad mažų namų organizacija yra suklupus ir mums patiems prisieina šiuom reikalu rūpintis.

"Mažu namų savininkų organizacijoje daug dirbo drg. S. Mazan, o dabar jis pasitraukė, nes sako negavęs iš vietos lietuvių darbinin. pagelbos, patarimo, kooperacijos, tai pasitraukė ir mano, gal kiti galės geriau tame darbe padirbėti."

Trumpai suglaudus "Pilietis" pasako: jūs suklupote už tai, kad nemokėjote gerbti gerą vadą, veikėją, o dabar mes perlipę per jumis pasiimsime ir jūsų veikimą. Bet "Pilietis", jeigu norėtų, galėtų persitikrinti, kad mes, mažų namų savininkai, kooperuojame ir gerbiame tuos draugus, kurie nuoširdžiai dirba mūsų organizacijoje, o jeigu kuris savais išrokavimais pasitraukia nuo veikimo, mes sukoncentruojame likusias spėkas ir varome darbą sulig savo geriausios išgalės.

"Laisvės" No. 202 "Svečias" irgi rašo: "Didžiuma mūsų draugų, kaip tai S. K. Mazan, J. Šimkus, J. Žebrys, K. Valaika, P. Nemuras ir keletas kitų stojo į tą organizaciją ir ragino visus į ją rašytis. Frakcijos viršūnės išėjo prieš."

Iš "Svečio" virš minėtų draugų tik Jurgis Žebrys pasitraukė nuo veikimo, kiti visi dirbo per tą sunkųjį laikotarpį iki Mažų Namų Savininkų lietuvių skyrius prisitaikė prie miesto Centralinio Komiteto nustatyto veikimo.

Toliaus "Svečias" rašo šitokią nesąmonę: "'Vilnies' red. ant tiek buvo užsukta prieš namų savininkus, kad net jų pranešimus atsisakė talpinti. Jos adm. drg. Milleris vienamė viešame sus. S. K. Mazanską durnium išvadino už veikimą namų savininkų organizacijoj."

Rodos, "Laisvės" redakcija negalėjo nepastebėti tokią nesąmonę. Visas "Svečio" rašinys tik kvepia vien pagieža prieš Liet. Frak. ir "Vilnį". Tikrenybėje Mažų Namų Savininkų susirinkimuose lankėsi "Vilnies" adm. d. J. P. Milleris ir redak. d. F. Abekas ir abu juodu užgyrė mūsų M. N. S. veikimą ir padarė pareiškimą, kad "Vilnis" bus su mumis ir už mūsų, M. N. S. reikalus. "Vilnis" taip ir daro, talpina mūsų pranešimus veltui ir mūsų visokius raštus. "Laisvė" daro taip pat.

Tėminant į Veikimą Nesimato Suklupimo

Pereitam susirinkime, kuris įvyko 30 d. rugpjūčio, vakaras buvo lietingas, bet visviena mūsų susirinko apie 50. Apart bėgančių Mažų Namų Savininkų reikalų, nutarta sušaukti platų masinį mitingą, į kurį būtų pakviesta visi Lietuvių Taupymo ir Paskolos Banko depozitoriai, šėrininkai ir bordirektoriai. Pastarieji turės pasiaiškinti, kodel jie taip žiauriai pasielgė su d. Bunzos šeimyna, kada juos metė iš jų namo. Tas mitingas įvyks 20 d. rugsėjo.

Nutarta daryti vajų gavimui naujų narių per sekamus 3 mėnesius ir įstojimą nupiginti iki 10c. vietoj $1.00. Darinktas dar vienas delegatas į Bendrą Frontą. Išrinkta komisija atšaukimui šmeižtų, paleistų per p. Šukio lapelį ant Mažų Namų Sav. organizacijos. Nutarta nesilankančius į susirinkimus narius pakviesti atvirutėmis į sekantį susirinkimą. Ir praleista mintis vėliaus sušaukti kitą platų masinį mitingą ir į jį pakviesti visų partijų kandidatus, kad pasisakytų, ką jie yra nuveikę del mažų namų savininkų ir ką jie mano veikti, kada jie taps išrinkti į valdiškas vietas.

Taigi, draugai, vietoj mėgyti įkalbėti suklupimą, vietoj ieškoti privilegijų už savo veiklumą, visi mažų namų savininkai iki vienam stokime į Mažų Namų Sav. organizaciją ir visi bendrai kovokime prieš bankierius - grobikus, kurie jau turi pasigrobę visą mūsų amžiaus triusą ir dabar tyko pasigrobti ir mūsų namelį. Teismai jau turi išdavę Clevelande apie 4,000 leidimų bankieriams ir įvairioms kompanijoms išmetimui savininkų iš jų namų. Daug bėdos turi tie grobikai iki atima namą nuo M. N. S. nario, nes tūkstančiai stoja apginti savo draugą, net ir išmestus rakandus sugabena atgal. Turime gerą advokatą drg. N. D. Davis, kuris duoda patarimus ir gina veltui M. N. S. narius teismuose.

M. N. S. Narys.

Wilkes Barre, Pa.

Šis Tas Iš Aido Choro Darbuotės

Vasaros karščiams pasibaigus jau ir mūsų choras pradėjo pamokas laikyt su 6 diena rugsėjo. Į šias pirmas pamokas narių atsilankė gerokas skaičius, taipogi ir naujų keletas stojo į chorą. Tai yra pagirtinas darbas.

Kaip draugė mokytoja O. Zdaniutė, taip ir visi choristai jaučiasi labai geram ūpe pradėjus iš naujo pamokas po dviejų mėnesio poilsio.

Sudainavus apie desėtką dainelių buvo pertrauka, o vėliaus choro mėnesinis susirinkimas, kuriame buvo daug gerų dalykų aptarta del choro gerovės. Choro parengimų komisija raportavo, kad buvęs choro piknikas, kuris atsibuvo pirmą dieną rugsėjo, chorui davė pusėtinai pelno. Taipogi parengimų komisija, matant gerą progą, trumpu laiku nutarė surengt šokius del choro naudos.

Toliaus buvo išrinkta komisija surast tinkamą operetę ir tuojau pradėt mokintis, kad šitą žiemą ne tik savo mieste galėtum perstatyt, bet ir apielinkėje. Toliaus komisija raportavo, kad Shenandoah Lyros Choras sutinka perstatyt mūsų mieste operetę Vestuvės Pušyne pasidalinant pelną per pusę abiems chorams. Parengimų komisija tuojau imsis už darbo, kad tarimas būtų įvykdintas. Nemažai choristų ėmė balsus ir kalbėjo choro klausime. Visi nurodė, kad reikia traukt į chorą naujų narių, kad išaugint chorą da didesniu skaičium narių, kaip pirmiau kad buvo.

Taipogi draugė mokytoja pranešė, kad ji nebus patenkinta turint tik merginų kvartetą Aidą Chore, bet ji pradės mokint ir vyrų kvartetą arba sekstetą ir su laiku mūsų choras labai daug pagerės savo veikimu savo tarimus pildant. Šis susirinkimas buvo labai geras ir draugiškas ir šie visi tarimai bus išpildyti, kaip ir visada kad būna Aido Chore.

Dabar žodis kitas vietos ir apielinkės draugams, kurie norite smagiai laiką praleist, jūsų visų vieta Aido Chore, kaip augusių, taip ir jaunimo. Taipogi kreipiamės ir į tuos draugus ir drauges, kurie pirmiau chore dalyvavo, bet kokiu nors išrokavimu buvo apleidę, kviečiame visas ir visus atgal į chorą.

Choro pamokos atsibūna kas penktadienio vakarą ir prasideda 7 val. vakare, Darbininkų Centre, 325 E. Market St.

Aido Choro **Korespon.**

Įsigykit Šias Knygas:

Labai svarbiais mūsų gyvenimo klausimais knygos, rugsėjo (Sept.) mėnesiu galite jas gauti už nupigintą kainą.

• • •

Pirmoji Pagelba Ligoje Ir Nelaimėje

Parašė Dr. Jonas J. Kaškiaučius

Knyga iš 126 puslapių, stipriais apdarais, kaina $1.00 šį mėnesį už 50c

Ši knyga pamokina, kaip ligoje ar susižeidime pačiam save gelbėtis, pavyzdžiui:

Ką daryti, kada apsidegini ar apsišutini?
Kaip sulaikyti, kada iš nosies teka kraujas?
Kaip pačiam gydytis užgavimą ar sumušimą?
Kaip gelbėtis išsinarinus ar nulūžus kaului?
Ką daryti, kada žmogus nuslobęs-nebekvėpuoja?
Kaip gelbėti gazu pritroškusį?

Pagelba elektra pritrenktam ir daugelis kitokių priepuolių, kaip tai gelbėjimas šviežiai pasikorusio, paspringusio, apsinuodinusio, prigėrusio ir taip toliau.

Kiti dažnūs prietikiai: staigi vidurių liga, apalpimas, tonsilų pavojai ir kiti priepuoliai.

Knygoje yra sužymėta virš šimtas ligų ir duodama patarimai, kaip pačiam gelbėtis, kad del neištekliaus ar kitų kliūčių sunku gauti gydytojaus pagelba. Tuojaus įsigykite ją, kurie dar neturite.

•

Ar Stebūklai Pagydo?

Labai naudinga knyga, kuri aiškina, kaip atsiranda stebūklai, kam jie reikalingi, kur ir kokios yra stebūklingos vietos. Kodel yra kalbama, kad būk stebūklai pagydo paraližiuotus, aklus, kurčius, ir ronuotus.

TĄ KNYGĄ PARAŠĖ R. MIZARA

64 puslapių, kaina 15c.; šį mėnesį 10c.

Ji labai naudinga perskaityti laisvamaniams ir tikintiems, nes yra gausybė faktų, stebūklų klausimu.

•

Kaip Patapti J. V. Piliečiu?

Klausimai ir atsakymai lietuvių ir anglų kalbose, su priedu naujų pakeitimų pilietybės įstatymų

Knygutė patogi nešiotis kišeniuje, kaina 25c. šį mėnesį 15c.

REIKALAUKITE JOS TUOJAUS.

•

Kodel Turės Įvykti Komunizmas

Apie komunizmą dabar kalba valdininkai, armijų galvos, visokie profesionalai ir buržuazija. Parazitų klasė dreba iš baimės, įmatydama artinantis proletarinei revoliucijai kapitalistinėse šalyse. Tad darbininkai turi aiškiai žinoti, kodel komunizmas turės įvykti. Būtinai nusipirkite šią knygelę ir atydžiai ją perskaitykite.

Knygelė 64 Puslapių, Kaina 10c.

JĄ PARAŠĖ J. OLGINAS

Žydų darbininkų dienraščio Freiheit redaktorius

•

Krikščionybė Ar Komunizmas

PARAŠĖ A. BIMBA

Tai brošiūra, kuri parodo skirtumą siūlomų dviejų tvarkų pakeitimui kapitalistinės išnaudojimo tvarkos.

•

Kunigas S. Kneižis

Siūlo krikščionybę kaipo išsigelbėjimui žmonijos iš nelaimių. O drg. Bimba, remdamasis Marksо-Lenino mokslu parašė šią brošiūrą, kur įrodoma, kad tik komunizmas išgelbės žmoniją iš kapitalistinės priespaudos.

Knygelė iš 32 puslapių, kaina 5c.

Reikalaudami jos, malonėkite kartu su reikalavimu prisiųsti 8c. vertės pašto stampų.

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA

427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

Kapos Miesto Darbininkų Algas

Leo J. McDermott, sąmatų direktoriaus paeglbininkas, pirmadienį išsireiškė, kad ateinantį metą miesto tarnautojams reiksią imti vakaciją be algų, nes tas esą reikalinga suvedimui miesto sąmatos (budžeto). Jis tą nurodė Švietimo Tarybos posėdyje, kur svarstyta to departmento sąmata 1936 metams. Taryba reikalauja padidinti sąmatą $1,-186,650 virš gautos šiem metam, kuri buvo $6,644,652 vedimui darbo trijose miesto kolegijose.

Vakacija be algų reiškia tiesioginį algų nukapojimą 80,-000 iki 90,000 miesto darbininkų. Miesto valdininkai nemato reikalo aptaksuoti milionierius. Jie išgali išleisti milžiniškas sumas pinigų palaikymui policijos, daužymui ir areštavimui pikietų bei apsaugojimui streiklaužių, tačiaus negali rast pinigų mokslo įstaigoms be nukapojimo miesto darbininkams algų.

Ar ne laikas darbininkams rimtai susirūpinti, kaip pastatyti savo žmones valdžioj? Dabar, kaip tik patogu, nes rinkimų sezonas.

Grįžo Iš Lietuvos

Švedų Amerikos Linijos motorlaiviu KUNGSHOLM rugsėjo 9 d., ryte, atplaukė iš Lietuvos sekanti keleiviai:

S. Atkočiunas, Detroit, Mich.
E. Gečas, Scranton, Pa.
L. Gečas, Scranton, Pa.
G. Kaplanaitė, Chicago, Ill.
L. Kaplanienė, Chicago, Ill.
J. Klimavičius, Brooklyn, N. Y.
M. Jurkūnas, Newark, N. J.
N. Kučinskaitė, Stony Brook, L. I., N. Y.
A. Papienė, Stony Brook, L. I., N. Y.
A. Mažukelis, Brooklyn, N. Y.
O. Mankienė, Chicago, Ill.
J. Norbutas, Waterbury, Conn.

J. Pilipauskas, "Studentų žodžio" redaktorius, Thompson, Conn.

B. Sykes su žmona, Norwood, Mass.
O. Švegždienė, B'klyn, N. Y.
S. Vitaitis, "Tėvynės" redaktorius, N. Y. C.
J. Zamulevičius su žmona, Pittsburgh, Pa.
J. Žurlis, Buffalo, N. Y.

Visi patenkinti kelione. Jūra buvo rami, tik kada perplaukė per tą vietą, kur buvo praeita vėtros, kuri siekė Floridą, gerokai jūra buvo įsupta. Tą vietą perplaukė laivas po 24 valandų jau po tos vėtros ir jura vis dar buvo iniršusi, bet neilgai. Tarpe keleivių buvo daugelis iš "Pasaulio Lietuvių Kongreso" dalyvių. Viso grįžo 1145 keleiviai.

Reporteris.

Mūsų Susirinkimai

ALDLD 1 kuopos Nariams

Am. Liet. Darb. Literatūros Draugijos 1 kuopos susirinkimas įvyks šį ketvirtadienį, 12 rugsėjo, 8 val. vakaro, "Laisvės" svetainėje, 419 Lorimer St.

Šiame susirinkime gausime ALDLD jubilėjinę brošiūrą "Kelias į Šviesą". Taipgi reiks prisirengt prie kuopos 20 metų sukaktuvių bankieto, kuris bus 22 rugsėjo. Turintieji Liet. politkalinių šelpimui stampų knygutes malonėkite sugrąžinti.

Žada Mažint Triukšmą

Miesto Rotušėj pirmadienį diskusuota, kaip sumažinti mieste triukšmą. Miestas, sakoma, prisidėsiąs prie triukšmo sumažinimo išmetant senus tarškančius išmatų trokus, o įtaisant naujus, kurie būsią geriau padaryti. Gi nuo spalio 1 būsią uždrausta nuo 11 val. vakaro iki 7 ryto birbinti automobilių ragus.

Kitais žymiausiais triukšmadariais pripažinta laikraščių pardavėjai, gatvekariai, eleveiteriai, radio ir eilė kitų dalykų. Buvo nurodyta, kad ištikus automobilių nelaimei randama automobiliai "su keliais ragais, o be breikių." Taipgi, kad radio yra "žiauri ir nepaprasta bausmė," kada jie naudojami bile valandą naktį ir bile tonu.

Kaip bus su išpildymu tų planų, tai kitas klausimas. Vieną punktą tikrai praves—kiekvienas "Daily Worker" pardavėjas bus "surastas keliant perdaug triukšmo."

Rinkimų Kampanija Išsijudina

Buržuazinės partijos yra smarkiai sujudę rinkimų kampanijon, kad ne tik tarpusavyje išlaikyti konkurenciją, bet už vis svarbiau atsilaikyti prieš augančią darbininkų spėką. Republikonų komitetas skelbia nuo birželio iki 31 rugpjūčio sukėlęs rinkimų reikalams $70,820.36. Kur gi visos kitos partijos ir atskalos.

Visą paėmus atydon, matome, su kokiomis spėkomis komunistams prisieina grūmtis rinkimuose. Bet komunistai turi teisingą kovos programą masėms ir masių simpatiją. Viskas, ko reikia, tai išaiškint masėms skirtumą tarp mūs ir buržuazinių partijų programos; tarp Komunistų Partijos ir buržuazinių partijų darbų kas liečia darbininkus. Tai didis darbas, bet jį atlikus, mes galime laimėti rinkimuose.

Tai delto ir yra įsteigtas masinis Komunistų Partijos rinkimų komitetas. Tas komitetas mobilizuoja visus narius ir pritarėjus rinkimų darbui. Šiomis dienomis komitetas išsiuntinėjo specialį laišką dešimčiai tūkstančių balsavusių už komunistų kandidatus pereituose rinkimuose. Juose nurodoma, delko mes turime remti darbininkų kandidatus ir kaip galima juos išrinkti.

Laiške ypatingai parbrėžia svarbą visiems užsiregistravusiems balsuotojams dalyvauti nominacijų balsavimuose 17 rugsėjo ir ten nominuoti komunistų kandidatus, kad užtikrinti išstatymą pilno sąrašo.

K.

Dviejuose WPA Projektuose Sustojo Dirbę

Šeši šimtai New Yorko darbininkų WPA projektuose sustreikavo, kada jiems vėl užvilko algas. Virš šimtas iš jų sustojo paties generolo Johnsono centre, Port Authority Building, 111 Eight Ave. Darbininkai sakėsi negavę algų nuo liepos mėnesio ir atsisakė grįžti darban iki gaus čekius, nepaisydami įkalbinėjimų ir grąsinimų.

Kiti sustojusieji dirbti yra prie Brooklyno Muziejaus ant Eastern Parkway ir 175 darbininkai prie East River, dirbanti 73 projekte.

Prasidėjo Registracija Darbininkų Mokyklon

Rugsėjo 4 d. prasidėjo registracija Darbininkų Mokyklon, kuri randasi 35 E. 12th St., New Yorke. Sprendžiant sulyg užsiregistravusių ir sulyg užklausimų pirmą registracijos dieną, matosi, kad ši registracija bus didžiausia visoj mokyklos istorijoj.

Rengiantis tokį didelį pareikalavimą išpildyti, atidaryta 28 klasės mokinimui Komunizmo Principų ir 18 klasių Politinės Ekonomojos. Priedams prie paprastai duodamų klasių atidaryta ir naujų, kaip tai: Darbininkų Sveikatos ir Higijenos, Mokslo Istorijos, Roosevelto Administracijos Ekonomijos ir Politikos, ir 7-to Pasaulio Kongreso Tarimai.

Vienu iš specialių šio sezono kursų bus revoliucinis žurnalizmas, kurį ves James Casey, žymus žurnalistas ir "Daily Worker" redaktorius.

Norintieji lavintis privalo tuojau užsiregistruot, nelaukiant paskutinių dienų, nes daugelyje klasių pritruks vietų.

Trumpos Žinutės

Harry McKay, 55 metų, mirė širdies liga važiuodamas automobiliumi. Tyrimas parodė, kad jis bandęs sustabdyti mašiną, kuomet pajuto silpnumą, bet nepavyko. Jo mašina tuo tarpu važiavo Glen Cove Ave., Glen Cove, L. I., kuri yra miestelio centras. Mašina pasisuko, nunešė pastatytos mašinos fenderį, užvažiavo ant šaligatvio ir galop sustojo kieme. Mašinai sustojus, McKay jau buvo negyvas. Nelaimėj niekas nesužeista.

Newarko teismabutyje, einant Passaic ir Bergen apskričių suktybių kvotimui, advokato Carpenter kišeniuje trūko gaso bomba, išplėšė skylė kišeniuje ir visus advokatus bei kitus teismo dalyvius išvarė iš teismabučio ašarojančius. Advokatas yra kaltintoju toje byloje, tačiau jis mano, kad bombą jam įdėjo koks praktiškas štukorius.

Policijos viršininkas Valentine ketina tyrinėti ir bausti atsakomingus už plėšiko Cugino mirtį kalėjime. Žinoma, ne delto, kad daug tokių įvykių būna, bet delto, kad Cugino visgi ne prastas ir policija tikėjosi daug ką iš jo sužinoti. Cugino rastas areštо kalėjime kabant ant virvės iš jo paties marškinių. Tai jau ketvirtas atsitikimas į tris mėnesius. Bet po anų nieks nieko nesakė, nes nežymūs buvo.

Capitol teatre rasta Mrs. Agnes Muller apsvaigusi. Nuvežus ligoninėn jinai sakėsi paėmus nuodų, bet nesakė kokių nei priežasties, delko ji taip darė. Pranešta jos vyrui, kuris yra savininkas maliavų krautuvės, 512 W. 57th St.

Pirmadienį atsidarė liaudies mokyklos su 1,170,000 mokinių. Veik visi vaikai susirinko, mažai kas paliko savo vaikus namie iš priežasties paralyžiaus. Kamša pasilieka mokyklose kaip ir buvus, nes tik viena nauja mokykla atidaryta. Ji randasi ant 147th Street, Bronx.

Mokinimo sistemoj padaryta pakaitų. Vaikų darželiuose vaikai bus laikomi be pakėlimo ar atsilikimo žymių per 3 metus ir po tuo pat mokytoju. Tas reiškia panaikinimą 1A, 1B, 2A, 2B klasių, tad nebus nei pusmetinio perkėlimo dienų. Yra ir kitų permainų.

Išėjo Streikan 20,000 Sukniasiuvių

Antrą savaitę streiko drūčiai besilaikanti ir smarkiai kovojanti moteriškų drabužių išvežiotojai (shipping clerks) susilaukė paramos iš ILGW Unijos. Jos Taryba pirmadienį nubalsavo skelbti stapičių 72 kontraktorių šapose, kuriose dirba 20,000 unijos narių.

Stapičius šaukiama vyriausiai del kontraktorių atsisakymo pildyti pažadus, kuriuos davė sutartyse, pasirašytose apie mėnuo atgal. Svarbiausia yra darbų kainos, kurias kontraktoriai nustatė tokiomis, kad darbininkai neuždirba nei po $10 į savaitę daugelyje vietų.

Sukniasiuvių stapičius palengvina išvežiotojų kovą. Du kartu atidėtoji derybų konferencija pereitą pirmadienį vėl atidėta iš ryto į popietį per bosų atstovus. Išvežiotojai veda pikietą ir sako, kad bus paskelbtas 100,000 dresmeikerių streikas, jei bosai neišpildys darbininkų reikalavimus į sekamas 48 valandas.

Pasikorė arešto kalėjime prie 7th Avenue ir 47th St., Anthony Cugino, kuris čia buvo sulaikytas ir per penkioliką valandų ištisai kvočiamas prisipažinti eilėje piktadarybių, kurias, manoma, jisai papildęs New Yorke ir apielinkės miestuose. Jam priskaitoma bent 8 žmogžudystės laike plėšimų. Jis buvęs direktorium kelių gengių ir nuo 12 metų užsiimdinėjęs plėšimais. Dabar jis buvo 38 metų. Suareštuota ir jo 24 metų žmona.

MIRTYS—LAIDOTUVĖS

Jonas Vulpis, 41 m. amžiaus, 2088 Nostrand Ave., mirė rugsėjo 9 d. Bus palaidotas rugsėjo 12 d., šv. Jono kapinėse.

Laidotuvių apeigomis rūpinasi graborius Matthew P. Ballas (Bieliauskas).

Rokas Stetz (Stašinskas) 55 metų, 319 Plymouth St., mirė rugsėjo 9 d. Laidos rugsėjo 11 d., šv. Trejybės kapinėse.

Laidotuvių apeigomis rūpinasi graborius J. Garšva.

LORIMER RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rūšių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku Taipgi ir Amerikonišku Stiliumi. Sykį Atsilankę Persitikrinsit
417 Lorimer Street, Brooklyn, "Laisvės" Name
SAVININKAI J. P. MARČIUKAI

Notary Public Tel. STagg 2-5043
MATHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisnuotas Graborius
660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

VISOKIAS KNYGAS
Lietuvių ir Anglų Kalba
APIE ŠEIMYNINĮ IR LYTINĮ GYVENIMĄ
Kurias Dr. Kaškiaučius savo prakalbose pataria visiems įsigyti, galite gauti čia nurodytu adresu.
Klauskite informacijų apie knygų vardus ir kainas; atsakymui įdėkite stampas.
J. BARKUS,
111-40—128th St.,
So. Ozone Park, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.
Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

CHARLES UP TO-DATE BARBER SHOP
K. Degutis Savininkas
PASIDABINKITE
Visi ir visos kviečiami atsilankyti į šią naują vietą. Susipažinkite ir pasidabinkite savo plaukus ar veidą.
100 Union Ave., Brooklyn
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Tel. STagg 2-3438
Įsteigta 1861
PASKOLOS
M. Bruckheimer's Sons, Inc.
Augščiausios paskolos Brooklyne ant
DAIMANTŲ
LAIKRODŽIŲ
BRANGAKMENIŲ ir
KAILIŲ—FURS
705 GRAND STREET
14th St. Subway, 2 blokai
BROOKLYN, N. Y.
Grand and Metropolitan Ave. karai priveža.

ROBERT LIPTON
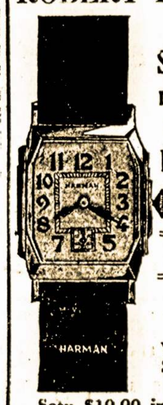
Įstaiga Susižiedavimams, Vestuvėms ir Kitokiems Įvykiams
Dovanos
Specialiai Žemos Kainos Vedybių ir Susižeidavimo Žiedų
Setų $10.00 ir augštyn.
Specialė nuolaida, kurie ateis su šiuo laikraščiu.
Robert Lipton
701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Bet. Graham & Manhattan Aves.

Telefonas: Evergreen 7-7770
PAUL GUSTAS
LIETUVIS GRABORIUS
Senai dirbas graborystės profesijoje ir Brooklyno apielinkėj plačiai žinomas. Tik dabar atidarė savo ofisą ir patarnauja balsamavimu ir palaidojimu mirusių.
Veltui Chapel Šermenim
Parsamdo automobilius šermenims, vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms parėmš
Šaukite dieną ar naktį
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

FOTOGRAFAS
JONAS STOKES
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line.
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Telephone, EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams
231 Bedford Avenue
BROOKLYN. N. Y.

Dr. HERMAN MENDLOWITZ
Praneša visuomenei, jog jis atsidaro savo ofisą WILLIAMSBURGHE:
252 Berry St., Brooklyn, N. Y.
Arti Grand Street
Telefonas Evergreen 8-10494
Ofiso valandos nuo 1 iki 4 kasdien, Seredomis ir Subatomis nuo 6 iki 7:30 val. vakarais.
NEDĖLIOMIS Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS 2220 Avenue J Kampas E. 23rd St.

Telephone Stagg 2-4409
A. Radzevičius
LIETUVIS GRABORIUS
(Undertaker)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą
Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam.
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
Brooklyn, N. Y.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos Ligos Gydomos

Gydoma Kraujo Nenormalumai, Odos Išbėrimai, Nervų Ligos, Bendras Nusilpimas, Nervų Jėgos išeikvojimai, Katariniai ir Chroniški Skaudaliai, Skilvio ir Žarnų Ligos, Mėšlažarnės Ligos, Hemorrhoidai, Nervų Įdegimas ir Įsisenėję Reumatiški nesveikumai, Sciatikos (kojų didžiųjų nervų), Nosies, Gerklės, Plaučių, Kvėpuojamųjų Dūdų nesveikumai, Inkstų Ligos, ir kitos Vyrų ir Moterų ligos gydomos greitai ir su patenkinančiomis pasekmėmis; o jeigu jūs turite kokį sau nesuprantamą nesveikumą, ateikite su pasitikėjimu pas mane pasitarti.
Kraujo Tyrimai, Laboratoriniai Išbandymai, X-spinduliai, Serumų ir Čiepų Leidimai
MANO KAINOS YRA PRIEINAMOS
Pasitarimas ir Ištyrimas Veltui
DR. L. ZINS
110 East 16 St., N. Y.
Įsisteigęs virš 25 metai;
Tarp 4th Ave ir Irving Pl.
NEW YORK
Valandos—9 A. M. iki 8 P. M.
O sekmadieniais 9 iki 3 P. M.
MES KALBAME LIETUVIŠKAI

SOVIETŲ SALDAINIAI
TUOJAU UŽSISAKYKITE PARENGIMAMS
SOVIETŲ SALDAINIŲ
PADARYTOS IŠ VAISIŲ IR MEDAUS
Kaina nuo 35c iki 40c Svaras
Už tą kainą draugijos parduoda perkantiem po svarą ar mažiau. Gi draugijom perkant, nemažiau kaip 5 svarus, kaina daug žemesnė ir parengimuose galima ant saldainių gerai uždirbti.
Del platesnių informacijų kreipkitės:
"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA
427 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

Telephone: Evergreen 7-0072
DR. I. COHN
Specialistas ant Operacijų ir gydyme
Ausų, Akių ir Gerklės
OFISO VALANDOS
nuo 11 iki 1 dienomis
nuo 5 iki 7 vakarais
Sekmadieniai nuo 11 iki 1
84 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-0783 NOTARY
Night Tel. Juniper 5-4912 PUBLIC
Juozas Levanda
(LEVANDAUSKAS)
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos.
Ateikite ir persitikrinkite
107 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.